

VASÁRNAS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 36. szám.

Vasárnap, szeptember 2.

Egy tábor — egy gondolat.

Irta: Várnai Ferenc.

Sóhajok fakadnak a Kárpátok völgyében. Gyötrelmek és epekedések sóhajai ezek. Velük sir a Kárpátok délceg fenyeve és a kék Adriát borzoló lágy szellő. Sirnak, mert sirni kell: megcsonkítottóságában egy nemzet vonaglik karjai között — egy ősi multtal bíró dicső nemzet — a magyar.

Amig szenvedéstől elcsigázva, holtra meredve ravatalon fekszenek az álmok, addig tollam hegyére kívánczik a szó, az élet, az akarás, balzsamos cseppjei.

— Hulljatok, fakasszatok hitet és reménységet, hirdessétek az ígét: az éj sötétjének szétfoszlását és a hajnalt, mely eljövend . . .

Közel tiz esztendeje annak, hogy aláhullott a kar egy őszi éjszakán. Győzedelmesen és hazája védelmében fenevadként küzdő magyar eldobta fegyverét. A fa, mely büszkén dacolt a fél világgal, egyszeribe kettétört. Nem fergeteg söpörte le lombkoronáját: bensőjében sokasodó szű okozta vesztét. Azok, akik fenhéjazva köpték a szót: „Nem akarok katonát látni.“ És elbukott a magyar. Benső

romlás áldozata lett. A nemzeti pusztulás azután még jóideig tartott. Ál-Krisztusok, nemzetgyilkosok sarjadtak a magyar nép sorából. Hitvány fikciókkal, hazug frázisokkal az ajkukon. Liberalizmus, demokrácia és a nemzetköziség „világot megváltó“ jelszavaival akarták kiirtani mindazt, ami nemzeti. Örvény mélyire, pusztulásba dönteni e szerencsétlen népet, hogy aztán „ami a tied, az az enyém . . .“ örve alatt szabadon harácsolhassanak.

Szerencsére — bár későn, de nem elkésve — akadtak bátor férfiak, akik felismerték a veszedelem ki nem fejezhető nagyságát és erejük utolsó megfeszítésével birtokukba vették és — legalább egyelőre — meg is mentették a sülyedő hajót.

És most ideiglenesen betömött lékekkel haladunk a part felé. Hajónk már úgy, ahogy állja az idők viharát. Azonban az elbizakodásra még nincs okunk. Legnagyobb bárgyuság lenne ezt tenni. A veszedelem még szüntelen köröttünk ólálkodik. Legyünk résen és nézzünk szembe vele. Minden magyar legyen a helyén! De fontos, hogy azt is tudjuk, hol a helyünk!

A Faluszövetség csoportjai a Szent István-napi ünnepeken.

Balról: A Szövetség zászlaja, mögötte Balogh Gyula és Nagy Sándor, a Szövetség igazgatói. — Jobbról: A künszentmártoniak csoportja.

Nem kétlem, hogy ma már megcsönkítottságunkban is diadalmasan nézhetünk szembe minden bomlasztó törekvéssel és nem kell tartani attól, hogy romlásba sodródunk. De ha ez így is van, akkor is még számtalan okunk van az összetartásra, a szervezethez. A legnagyobb ok persze: Trianon. Vagy talán hagyhatjuk ősi birtokunkat? Erőszakkal és kegyetlenséggel elszakított testvéreink millióit? Tűrhetjük-e a barbár vadrácok gunyos szitkait? Román „államférfiak“ fölényes röhejét? A csehek magyarirtó hadjáratát? Tűrhetjük-e mind ezt anélkül, hogy ökölbe görcsösödne munkába tört kerges tenyerünk?

Gondoljuk csak el, hogy mi megy végbe a Vajdaságban, a Szlavonföldön, Erdélyben és a Felvidéken. Legtöbb helyen még a magyar szó is tilos. Börtön jár érte. Gondoljunk arra a páratlan történelemhamisításra, melylyel a csehek szentelenül hirdetik Pozsony, Kassa és még több felvidéki város „ősi szlovén“ voltát. De leginkább gondoljunk az iskolát most járó magyar csemetékre. Mi lesz velük? És szülőjükre, akik hitet veszve, letettek már a megváltás reménységéről. Talán — bizony! — joggal! Mert ha áttekintenek a Trianonban vont híres határokon, mit látnak ide át? Bizony, bizony sok tunyaságot, léhaságot, de annál kevesebb akarást.

Marsigli Alajos gróf, olasz tudós, aki a XVII. században Magyarországon járt, azt írja az egyik kémjelentésében — mert állítólag XIV. Lajos francia király kémje volt — hogy: „A magyar olyan nép, mely idegen jármot meg nem tűr, leigázottságában összetart és bámulatosan rátalál önmagára...“ Vajjon mondhatná-e most is ezt?

Béke helyett nem pártoskodás tombol-e közöttünk a maga féktelenségével? Hol van itt a megértés, összetartás, testvéri szeretet? A hatalomért való versengésben nem romboló munka folyik-e még ma is? Nem lohasztják-e le ezek a pártoskodások a nagy nemzeti eszmékért való rajongás hevét? Széthuzás-szitók hányszor akadályozzák meg — itt a munkásság egy részére gondolok — hogy csak egy pontban megegyezzen teljes egészében a nemzet?

Még szerencse, hogy a magyar vidék nagy tömegei: a gazdatársadalom az, mely egy impozáns egész képez. A sorukat még nem tudta kikezdeni semmiféle politikai fondorlat. Hisszük, hogy eztán sem fogja. A magyar gazdatársadalom tudatában van annak, hogy a magyar lét mentő tényezője lett. És jöjjenek bár sorsdöntő napok, a magyar föld gyermeke hű marad a földhöz és ha kell, utolsó csepp vérével védelmezni fogja azt.

De ezzel nem azt akarom mondani, hogy csak a vidék tiszta levegőjében vannak lelkes honfiak. Sőt. Ezzel csupán arra mutattam rá, hogy a magyar föld gyermeke kötve van a röghöz. Ama röghöz, melyet már dédapja is szántott-vetett és mi a fő: megbecsült. Városok, gyártelepek és bányák szintén sok lelkes honfit foglalnak magukban. Én erősen hiszem, hogy napról-napra több lesz azok száma, akik hátat fordítanak a nemzetközieskedés tébolyult handabandájának, hogy a nemzeti nagy gondolatok verőfényes és eszményi világában foglalják el a helyüket, amely reájuk — üresen vár.

Mert mindenkinek ott a helye a Nagy Nemzeti Egység táborában. Még azoknak is, akik különböző pártok kebelén belül vallják meggyőződésüket, hirdetik eszméik nagyszerűségét, ott kell lenni a helyükön: ha eljött a pillanat... Aki nem lesz ott, az áruló és nem magyar.

Egy tábor — egy gondolat. Törődjünk a magyar „tömegekkel“, műveljük, eszményítsük a magyar lelkeket a nagy nemzeti elgondolások magasztos jegyében. Forrjunk össze egy táborrá, gondolatunk sűrűsödjön össze e perzselő szóban:

Feltámadunk!

Legyen benne e szócskában minden vágyunk, akarástunk, mely aztán egy dicső hajnalon eggyé olvasztja

milliók akaratát. Keblünkben lángoljon a honszerelem, készítsük elő a nagy feltámadást s ne feledjük egy percre sem, hogy — magyarok vagyunk.

*

Sóhajok fakadnak a Kárpátok völgyében. A hitnek, a reménységnek sóhajai ezek. Velük susog a Kárpátok délceg fenyvese és a kék Adriát borzoló lágy szellő. Régi dicsőségről, mult erényeiről és a magyar kötelességről szól szavuk.

Ime: az éj foszlani kezd és egy halvány sáv jelzi a hajnalt, amely eljövend....

A kitüntetett magyar anyák.

Hirt adtunk róla, hogy a Szent István-hét ünnepeinek legszebb pontja volt a *sokgyermekes családanyák kitüntetése és megjutalmazása*. Helyszüke miatt legutóbb nem volt módunkban névszerint felsorolni mindazokat, akikkel szemben a társadalom szerény háláját lerótta, most közöljük tehát a kitüntetett és megjutalmazott magyar anyák névsorát.

Ezüstérmét kaptak:

Berta Ferencné, Budapest (7 gyermek), Gundel Károlyné, Budapest (12 gyermek), Gerenday Gyuláné, Székesfehérvár (9 gyermek), Kovács Józsefné, Cegléd (9 gyermek), özv. Parnitzky Edéné, Budapest (9 gyermek), özv. Stern Adolfné, Budapest, (15 gyermek), Siroki Jánosné, Budapest (8 gyermek), Szurós Bálintné, Budapest (8 gyermek), özv. Vass Ferencné, Kalocsa (10 gyermek), Tahy Jakabné, Budapest (9 gyermek), gróf Zichy Rafaelné, Budapest (5 gyermek), Zilahi Dezsőné, Budapest (8 gyermek).

A megjutalmazottak névsora:

Arany Bálint ny. igazgatótanító neje, Dunabogdány (8 gyermek), Antal Istvánné napszámos neje, Kecskemét (13), Ács Antalné főgépész neje, Nagydorog (7), Antalics Pálné kanász felesége, Mende (12), Albert Györgyné vasuti pályaoőr felesége, Nagykőrös (14 gyermek).

Bodor Miklósné, törvényszéki altiszt neje, Vác (10 gyermek), Bán Istvánné, földműves neje, Somogyuszil (9), Balogh Jánosné földműves neje, Kecskemét (13), Bakos Mihályné gazdasági munkás neje, Érd (12), Benkő Gergelyné napszámosné, Kecskemét (12), Bravik Józsefné kanász felesége, Jászkarajenő (13), Balázs Ágostonné napszámosnő, Dunavecse (15), Becske Lajosné rendőrfelügyelő neje, Budapest (9), Buzás Gáspárné hadirokkant neje, Nagykőrös, X. ker. 167. sz. (10), Balogh Mihályné, Bugyl (11), Bogáthy Jánosné róm.-kath. kántortanító neje, Harkány (8), Bardóczy Lajosné napszámosnő, Gyöngyös (13), Berecz Sándorné, Nagykőrös (18, köztük 15 élő gyermek).

Csicskár Mihályné, Csurgó (10 gyermek), Csősz Józsefné földműves neje, Fülöpszállás (11), Csáky Györgyné napszámosnő, Cinkota (12), Csákány Györgyné, Zalaapáti (11).

Deák Jánosné uradalmi cseléd, Csegöld (8 gyermek), Deák Gyuláné ny. kezelő altiszt neje, Alsórákosi rétek (9).

Egerszeghy Lászlóné béres felesége, Alsódabas (14 gyermek).

Fogolyán Endréné rokkant felesége, Juranicstelep (17 gyermek), Fekete Józsefné ny. vasutas neje, Dunapataj (13), Fekete Gyözőné, Pestszentlőrinc (8), Farkas Jánosné h. bíró neje, Vörs (11).

Gyuris Kálmánné téglagyári munkásnő, Budapest, Bécsi-ut 156. (11 gyermek), id. Golts Györgyné, Csegöld (8 gyermek, 36 unoka), Géro Józsefné templomszolga neje, Kecskemét (13), Gyarmathy Antalné, Debrecen, Temető-u. 14. (8), Gaál Józsefné lakatos hadirokkant neje, Alsóhámor (7), Gáspár Pálné kőműves neje, Csurgó (12), Gyurai Pálné földműves napszámos felesége, Kecskemét (15).

Held Ferencné, Pécs (8 gyermek), Horváth Gézáné postaaltiszt neje, Győr (10), Horváth Jánosné MÁV vasöntő neje, Vecsés (8), Heim Györgyné kőműves neje, Budapest, Belezna-utca 13. (8), Horvát Gy. né gazd. cseléd, Ercsi (20), Hende Lajosné, Olad (12), Hajdu Istvánné, Ercsi (17), Hrovatny Jánosné, Budapest, Zsigmond-utca 98. (9).

Illés Gáborné váltókezelő neje, Zalaszentiván (12 gyermek), Juhos Mihályné rendőr főtörzsőrmester neje, Budapest, (9).

Kovács Károlyné napszámosnő, Rákospalota (10 gyermek), Kuti Jánosné kanász felesége, Csurgó (11), Kolovranik Lajosné, Budapest (6), Kovács Jánosné, Monor (11), Kovács Ferencné, Székesfehérvár (11), Krisztini Pálné, Szamoskér (14), Kondor Ignácné, Penyige (12), Kovács Károlyné, Kocsord (5), Kocián Lajosné járásbíró neje, Budapest (7), Kiss Jánosné napszámosnő, Gyula (12), Kelemen Antalné gazdasági cseléd, Helesfa (6), Kardos Gyuláné szilgyártó neje, Sümeg (10), Kiss Béláné póstafőtiszt neje, Kispeszt, Wekerle-telep (12), Kiss Sándorné Kovács felesége, Esztergom (13), Krivánszky Mihályné napszámos neje, Bercel (Nógrádmegye) (12), Kis Jánosné HÉV kalauz neje, Budapest, Dembinszky-u. 52. (10), Kulich Jenőné ny. póstaaltiszt neje, Budapest, Szőnyeg-u. 2. (9 gyermek).

Lippai Lajos dr.-né, Szeged (12 gyermek), Lissi Sándorné szobafestő neje, Budapest, Frangepán-u. 11. (11).

Medveczky Antalné Kovácsmester neje, Páli (8 gyermek), özv. Máthé Jánosné, Vassurány (17, 15 é), Michle Tamásné munkásnő, Ujpest (10), Máthé Ferencné mosóné, Budapest (11), Molnár Istvánné, Óföldiák (14), Molnár Mihályné, Gyuró (12), G. Imréné rendőr neje, Budapest (7), G. Nagy Lászlóné utkaparó neje, Nagykőrös, (8), Oláh Miklósné gyári munkásnő, Diósgyőr (7 gyermek), Pék Ferencné, Székesfehérvár, Sarló-u. 33 (17 gyermek), Polikievics Gyuláné gyári munkásnő, Budapest, Budafoki-ut 37. (9), Podhorszky Zoltánné, Budapest, József-körút 67. (9), özvegy Pintér Józsefné, Uraiujfalu, (12), Prostner Jánosné lakatossegéd neje, Budapest, Margit-körút 31-33. (9), Parraghy Istvánné napszámosnő, Szatymaz, (11), Pap Györgyné, Alsógyöngyöspuszta (11), Puszpán Miklósné, Pécs (7).

Raits Elemérné díjnok neje, Lövház-utca 17., (9 gyermek), Rosenberg Ignácné, Pécs, (8), Ricker Györgyné, Budaörs, (10), Reinwald Dezsőné munkás felesége, Ujpest, (9), Ruitner Raimundné, Kipest, (9), Rupcsák Jánosné, Polgár, (10), Répai Béla pénzügyi ig. számtan. neje, Vecsés, (9).

Szenyém Mihályné, Hosszubregepéteri, (12 gyermek). Szili Sándorné, Kiskunfélegyháza (12), Sima Sándorné, Irsa, (12), Szadeczky Ferencné, Szentendre (10), Szécsényi Istvánné pénzügyi kezelő neje, Kaposvár, (10), Szalka Lajosné c. tanár-tanítónő, Esztergom (12).

Tyáhor Mihályné, Csegöld, (10 gyermek), Tillmann Jánosné, Pécs, (17), Tarabó Györgyné Somogyecsurgó, (12), Tóth Andrásné, Kunsorba, (12), Trágnér Rezsőné, Ujpest, (16).

Udvardy Sándorné ácsmester neje, Sárvár, (11).

Vörös Béláné, Csepel, (10 gyermek), Várady Józsefné asztalos neje, Budapest, Mátyás-u. 5. (9), Vida Józsefné, rokkant vasutas altiszt neje, Ujpest, Madarász-telep, (27).

Wenig Fülöpné, Gadácsi, (13 gyermek).

A Magyar Anyák Ünnepi Bizottsága ötszáz gyermekruhát, ötszáz pár gyermekcipőt osztott ki és 13.000 pengő segélyt juttatott a kitüntetett anyáknak.

Amerikai magyarok üdvözlése a fővárosi új városházán.

Amerikai honfitársaink átadták Budapestnek az amerikai városok ajándék-zászlóit. Az emelvény közepén Ripka Ferenc főpolgármester áll; az alsó sorban az amerikai magyarok vezetői.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Rothermere lord újabb üzenete.

„Kétszáz hónap sem kell, hogy lerázhassuk az új ígát.“

Rothermere lord augusztus hó 23-án, csütörtökön este Londonban, a Savoy-szálloda egyik különtermében ebédet adott az Urmánczy Nándor vezetése mellett nála tisztelgő magyar küldöttségnek. Az ebéd kezdete előtt Urmánczy Nándor rövid beszédében arra kérte Rothermere lordot, fogadja el a Szabadság-téri Országos Zászlótartónak számára készített kicsinyített mását.

Rothermere lord látható megilletődéssel válaszolt az üdvözlő szavakra. Őt, ugymond, először a józan belátás indította arra, hogy Magyarországért szót emeljen, mert felismerte, hogy a trianoni béke által felidézett helyzet súlyosan fenyegeti Európa békéjét, ha nem orvosolják a Magyarországon ejtett sérelmeket. Az igazságtalanságok által teremtett helyzet már aggasztó forrongásba hozta Középeurópát és különösen az utódállamokat, amelyek sokkal többet kaptak a béke asztalánál, mint amennyit megemészteni tudnak. Hálásan köszöni az ajándékot, amely a magyar nemzet meggyökerezett művészi izlésének tanujele, amely még a szenvedéseknek is ilyen megkapóan kifejezést tud adni. Ennek a Magyarországot jelképező megható emléknek látása őt új erőfeszítésre fogja ösztönözni és kéri a jelenlevőket, hogy vele együtt higgyék, hogy megvirrad majd nemsokára Magyarország felett!

Ebéd után először Rothermere lord az angol királyra és Horthy kormányzóra üritette poharát, amit a jelenlevők lelkes éljenzéssel fogadtak. Ezután Urmánczy Nándor, majd a vendégek közül számosan Rothermere lordot köszöntették fel, akit utólag arról biztosítottak, hogy neve a jelen és a jövő magyar nemzedékek szívében örök hálával él.

Az általános lelkesedés még fokozódott, midőn az ugyancsak jelenlevő vitéz Terstyánszky Ödön alezredes átnyújtotta Rothermerének, mint Magyarország bajnokának azt a kardot, amellyel ő Párisban és most Amsterdamban kivívta a magyar győzelmet: a kardvívás világ-bajnokságát.

Rothermere lord megköszönte a gyönyörű ajándékot, majd hosszabb beszédben hangoztatta, hogy az igazság érdekében kifejtett munkája önmagában rejti jutalmát. Minél többet gondolkozik Magyarország felett, annál több odaadást érez ez iránt az ország iránt és talán ez a magyarázata annak, hogy maguk a vele érintkező magyarok

mondják, hogy *ő még magyarabb a magyaroknál*. Meg van győződve arról, hogy a Magyarország felett lebegő köd és boru már oszladozni kezd. Ma már Magyarország nem az az elhagyatott, barátok nélkül álló ország, amely két évvel ezelőtt volt és úgy érzi, hogy *ő maga már csak egy ama sokak között, akik Magyarországot harcolnak*. A francia sajtó hangján lényeges fordulat észlelhető Magyarországgal szemben. Az Amerikai Egyesült Államok rokonszenve is felébredt Magyarország iránt. Magyarország nem kíván többet, mint éppen azt az elemi igazságot, hogy *adják vissza azokat a tulajdonosokat magyarlakta területeket, amelyeket a trianoni béke örültsége szakított el az anyaországtól*. Most kezdik csak látni ennek az örültségnek hatásait. Jugoszláviában és Romániában a leg-súlyosabb belső zavarok dülnek és Csehország sem fog sokáig békében maradhatni. Az igazság nem késhet immár soká. *Kétszáz esztendő kellett ahhoz, hogy a magyarok lerázhassák a török igát, de óhajtja és reméli, hogy kétszáz hónap sem szükséges ahhoz, hogy a jelenlegi újabb hódoltság igáját lerázhassák a magyarok*.

Rothermere lordot beszédének elhangzása után hosszasan ünnepelték a magyar vendégek.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara javaslatai a takarmányhiány ügyében.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a szárazság miatt elő-állt takarmányhiány enyhítése céljából feliratot intézett a földmivelésügyi miniszterhez. A felterjesztésben a kamara többek között utal arra, hogy a tenyésztés és haszonállattartás már az elmúlt gazdasági évben sem tartozott a *jövedelmező gazdasági ágak közé*. A folyó évi szárazság következményei ezt a válságot rendkívüli módon elmélyítik s *komoly veszteséggel fenyegetik nemcsak mezőgazdaságunkat, hanem közgazdaságunk egyéb területeit is*. A kamara ezért azt javasolja, hogy az összes abrak- és szalastakarmányneműeknek *kiviteli tilalmát rendeljék el*.

A tengeritermés várható gyenge eredményére és az aránylag magas tengeri árakra való tekintettel a kamara azt az eljárást tartja célravezetőnek, ha minden gazdaságnak, vagy ipari hízalónak, aki igazolja, hogy vámkülföldre kivitt sertéseit külföldi tengerivel hizlalta, az ebből a célból behozott tengeri vámját a *fuarlevelek és elszámolási okmányok egyszerű utólagos bemutatása mellett térítsék vissza*. Arra való tekintettel pedig, hogy a tengeri hiány az ország egyes vidékein takarmányhiánnyal fenyeget, a kamara célszerűnek tartja, hogy ezeken a területeken az inséges körzeteket összeírják és ezeken a vidékeken a tengerit adómentesen és a vételár hitelezése mellett *osszák szét*.

De rendkívül súlyosan érinti a mezőgazdaság helyzetét a *korpa magas ára is*. A kamara úgy véli, hogy a kormánynak módjában áll a malomiparral olyan megegyezést létesíteni, amely mérséklően hatna a korpa és a takarmányliszt árának átalakulására.

Szükségesnek tartja továbbá a kamara, hogy a mezőgazda-

sági ipar melléktermékeiből eredő *abraktakarmányneműek*, főleg a cukorgyártás melléktermékeinek: a *melassnak* és a *cukorrépa szeletnek az átalakulását ellenőrzés alá vegyék*. Javasolják továbbá a melassnak minden olyan célra való felhasználásának megtiltását, amely nem gazdaságos, mint például a melassból exportszesz főzése. Amennyiben pedig a melassból való szeszfőzés eltiltására vonatkozó javaslatot elfogadnák, e tilalom idejére mellőzhető volna a vámentesség és a *melasse vámentes behozatalát minden korlátozás nélkül meg kellene engedni*.

A felsorolt intézkedésekkel kapcsolatban szükségesnek látszik a *takarmányneműek vasuti díjtételeinek sürgős revíziója*, egyben kívánatos a behozatali és a belföldi forgalomban legalább a folyó gazdasági év tartamára *lényeges díjkedvezmények megadása*.

Nyomatékosan mutat rá a kamara arra a kérelemre, hogy a *takarmányneműek forgalmában és az állatforgalomban el kell törölni az összes forgalmi adókat*. Felhívja a kormány figyelmét arra, hogy az *állatforgalmi adónak visszatérítése iránt még nem történt intézkedés*. Ez a körülmény a versenyképességet nagy mértékben korlátozza. Az *állatforgalmi adónak a belföldi forgalomban való teljes eltörlését is kéri*, mert ezek az adók a gazdát és a fogyasztót egyaránt sújtják.

A tenyész- és haszonállat-tartás válságának egyik fő oka a *gazdaságok tökeszegénysége*. A hízalási hitelekért a gazdák 10-14 százalékos kamatot kénytelenek fizetni és ez a megterhelés még magasabb, ha figyelembe vesszük a hitelezővel kötött hízalási szerződések kedvezőtlen feltételeit. A *drága hitel mellett jövedelmező hízalás nem folytatható* s ez a körülmény a legfőbb oka a versenyképtelenségnek. A kamara arra kéri a kormányt, hogy az állampénztári feleslegek egy részének kihasználásával az állam *nyújtson mérsékelt kamat mellett hitelt a hízaló gazdaságoknak*. Az állam e hathatós támogatása nélkül a súlyos válságban sinylődő haszonállat-tartás fellendülését nem lehet remélni.

Közel hat millió métermázsával kevesebb tengeri lesz az idén, mint tavaly.

A földmivelésügyi minisztérium legutóbb közzétett termésjelentése szerint a buza hektoliterenként minőségi sulya országos átlagban 79.56 kg. Összesen *24,980.000 q lesz a valószínű termés*, mert katasztrális holdanként átlag 8.59 q buza várható. A rozs hektoliterenkénti minőségi sulya országos átlagban 74.24 kg. Katasztrális holdanként átlag 7.11 q, vagyis összesen 8,208.000 q az idei valószínű termés. Az *árpa* katasztrális holdankénti átlaga 8.44, összesen 6,019.000 q. A *zab* hektoliterenkénti minőségi sulya átlag 45.96 kg. Katasztrális holdanként átlag 7.30 q, tehát összesen 4,373.000 zabtermés várható.

A *szemes tengerin* a legutóbbi három hét kevés és egyenlőtlen esapadéka csak helyenként hozott némi javulást. A eső- és szemképződés nagyon hiányos és igen sok a meddő szár. Holdanként mindössze csak 6.17 q, összesen 11,443.000 q szemestengeri termésre van kilátás. A múlt évben 5,918.000 q-al több termett. A *burgonya* a szárazság és hőség folytán nem fejlődhetett, a gumók általában aprók maradtak és így ezidőszerint a várható termés igen gyengének ígérkezik. Katasztrális holdanként 30.50 q-ra, összesen 14,102.000 q burgonyára van kilátás. Ez a mennyiség 5,947.000 q-val kevesebb a múltévi termésnél. A *cukorrépa* a kevés eső után több vidéken némileg javult ugyan, a legtöbb helyen azonban levélzete fonnyadni és sárgulni kezd, alsó levelei pedig már száradnak is. Holdanként átlag 90.99 q, összesen 10,488.000 q cukorrépatermés várható. Ez a mennyiség 4,000.000 q-val kevesebb, mint a múltévi termés. A *takarmányrépa* fejlődése a hőség folytán visszamaradt. A *kerti vetemények* csak öntözött területeken adnak rendes termést. A *paprikatermés* visszamaradt és gyenge termést ad. A *vöröshagymát* jó közepes terméseredménnyel felszedték. A *bab* szedését megkezdték, a termés igen gyenge. A *káposzta* a szárazság és rovarkár miatt nem tudott fejlődni. A *korai komló* szedését megkezdték, közepes termés várható, a *köles* apró és ritka maradt, a *cirok* szára alacsony, vékony, a *kender* és *len* nyüvése és áztatása folyamatosan van, közepes termést adott, a *dohány* törését megkezdték, de levelei a legtöbb helyen apró és így a termés gyenge-közepes. A *mesterséges takarmányok* közül a *lóhere* és *lucerna* harmadik kaszálása igen gyenge termést adott, a *csalamádé* fejlődése pedig megakadt. A *rétek* sarjunövése gyenge, a legelők kiszültek. Gyenge a gyümölcsstermés is. A *szilva* fejletlen maradt, az *alma* és *körte* terméseredménye csak helyenként közepes. A *szőlő* a tartós száraz időjárás miatt nem fejlődött olyan mértékben mint várták. A *fürtök* és *szőlőbogyók* fejlődése lassan halad, a szemek aprók.

! Még csak rövid ideig!

Ingyen rádiókészüléket,

detektorral, speciális ezüst spiráltüvel, továbbá kedvezményes áru hallgatóra utalványt adunk propaganda céljából mindenkinek, ki a világhírű csodahangú

„STAR”

kristályt megveszi. Ára: **2.60**. Sohasem fog más kristályt használni! **Magyar egyedárúsító!**

Mester Rádióház
Budapest, IX., Mester-utca 9.
Vidékre utárvétellel!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Előbb az igazság, azután a béke!

A körünkben időző amerikai magyarokat *Horthy* Miklós, Magyarország kormányzója is fogadta. A vendégeket *Perényi* Zsigmond báró, az Amerikában járt magyar zarándokok vezetője, mutatta be a kormányzónak. Az üdvözlő beszédre a kormányzó többek közt a következőket mondotta:

— Örülök, hogy alkalmam nyílt találkozni azokkal, akik messze földről látogattak el egykori hazájukba, hogy feljutsák régi emlékeiket. Jólesik ez különösen a mai időkben, mert most egy sorscsapásuktól sujtott és létéért nehezen küzdő nemzet érzi a távol idegenből feléje áradó testvéri ragaszkodás melegét. Most új hazájuk, mely a hatalomnak, gazdagságnak és megelégedésnek tetőpontján áll, nemes kezdeményezéssel felhívja az emberiséget, hogy éljenek békében és üzenjenek hadat a háborúnak. Ki ne kívánná a békét és ki ne akarna nyugalomban, biztonságban, boldogságban élni s dolgozni hazája és gyermekei jövőjéért? *Azonban jöjjön előbb a megélhetés lehetősége és az igazság. First justice then peace! (Előbb az igazság, aztán a béke!)*

Az amerikai magyarok megilletődve hallgatták a hozzájuk intézett meleg szavakat és lelkesen ünnepelték a kormányzót.

Közel harminc millió pengő a júliusi behozatali többlet.

A külkereskedelmi forgalom júliusi mérlege következőképp alakul: *85.8 millió pengő értékű behozatallal 57.5 millió pengő értékű kivitel áll szemben.* A behozatali többlet tehát 28.3 millió pengő. Ha ezeket az adatokat a múlt év júliusi forgalmának megfelelő adataival szembeállítjuk, azt látjuk, hogy a deficit valamivel csökkent. Tavaly júliusban ugyanis a behozatal értéke 88.3 milliót, a kivitelé pedig 57.4 millió pengőt tett, vagyis a deficit 30.9 millió pengőre rugott.

Azok közül a szezon-agrárcikkek közül, amelyek júliusban kerülnek piacra, *különösen friss gyümölcsben számottevő exportot bonyolítottunk le,* amelynek mérlege kedvezőbb, mint tavaly volt. Emeltük júliusban a *nyersdohány, gép, készülék- és vasfélgyártmány-kivitelünket* is, ezzel szemben azonban tavaly júliushoz képest visszaesést mutat gabona-exportunk, ami a készletek kiapadásának következtében.

Sajnálatos jelenség a *vágó- és igásállatoknál, továbbá a sertések kivitelénél mutatkozó visszaesés.* Az állatexportnál még további hanyatlásra számíthatunk, mert néhány nap előtt *Svájc ismét lezárta élőállat-export-*

A Szent István-heti mezőgazdasági kiállítás megnyitása. A X-gal jelzett Prónay György báró földművelésügyi államtitkár, a minisztérium főosztályainak vezetőivel.

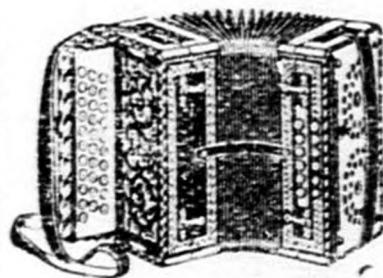
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedük . . . már P 7.90-től
Harmonikák . . . már P 7.80-tól
Citerák . . . már P 11.80-tól
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-tól
Gramofonok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,

BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

tunk előtt vámhatárait. A kiviteli állatértékesítés nehézsége annál hátrányosabb, mert a gyöngye takarmánytermés folytán valószínűleg a szokottnál nagyobb mennyiségű élőállat kerül az ősszel belföldön is piacra és ez a nagy kínálat a belföldi ár alakulást is kedvezőtlenül fogja befolyásolni.

A júliusi forgalom behozatali adatait nézve, megállapítható, hogy *emelkedett a múlt évhez képest a fa, nyerspamut- és ásványolaj-behozatalunk, viszont csökkent a gépek és készülékekből való importunk.*

Meghiúsultak a magyar-román agrárpörben felvett közvetlen tárgyalások.

A magyar-román agrárpörben új fordulat következett be. Mint ismeretes, a magyar kormány, hogy békés szándékairól és méltányosságáról az egész világ előtt tanúságot tegyen, azt az ajánlatot tette a Népszövetség júniusi ülészakánának befejezése után Romániának, hogy *hajlandó az optánsper gyakorlati megoldását előmozdító közvetlen tárgyalásokra,* ámbar a jog és az igazság az ő oldalán van. Románia hosszú heteken át halogatta a feleletet és csak legutóbb, *augusztus hó 9-én adott — természetesen elutasító — választ nekünk.* Erre a jegyzékre augusztus hó 24-én válaszolt a magyar kormány, amelynek újabb jegyzékét *Villani* Frigyes báró bukaresti rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter nyújtotta át. A jegyzék az optánsper előzményeinek ismertetése után megállapítja, hogy *a békés megegyezés útját elzárta előle a román kormány merev visszautasítása és ezért tovább folytatja a harcot a békeszerződés alapján megkárosított állampolgárainak érdekében,* ami azt jelenti, hogy a magyar kormány a Népszövetség szeptemberi ülészakájában ismét a genfi tanács elé viszi a kérdést.

Minisztertanács.

Augusztus hó 25-én a kormány tagjai *Vass* József helyettes miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A folyó ügyek letárgyalása után napirendre került az *ipari záloglevélkibocsátó intézet* kérdése is. A megbeszélések eredményeképpen a minisztertanács felhatalmazást adott *Bud* János pénzügyminiszternek, hogy az *érdekeltségekkel egyetértve tegye meg a megfelelő lépéseket az intézet megalapítására.* Az ujonnan alapítandó intézet elnöke *Zichy* János gróf lesz.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A Kellogg-paktum.

Kellogg, az Északamerikai Egyesült Államok kormányának külügyi államtitkára, a róla elnevezett *háboruellenes paktum (egyezmény)* szerzője, Párisba érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták. A paktumot augusztus hó 27-én, délután 3 órakor irták alá a párisi külügyminisztériumban a tizenöt eredeti aláíró állam képviselői. Elsőnek *Németország* írta alá a paktumot. Az aláírás igen nagy ünnepélyességgel történt. Megvan tehát a hónapok óta

Európa új királya.

Képünk Achmed Zogut, Albánia köztársasági elnökét ábrázolja, akit népe az elmúlt héten királlyá koronázott. Az új király a Skander bég nevet vette fel.

beharangozott békeokmány, amelyből azonban hiányzik a *belső tartalom*. A világ nagy és független lapjai és a legnevesebb nemzetközi jogászok, diplomaták és politikusok, *nem sokat várnak ettől a paktumtól*, amelyet csak a minap ítélt el súlyosan egy híres newyorki egyetemi tanár, aki megjegyezte, hogy a paktum ahelyett, hogy állandósítaná a nemzetek közötti békét, az idők folyamán beiktatott fenntartásokkal, kikötésekkel *valósággal szentesíti ezután a háboru különböző válfajait* és biztos tudomása szerint az amerikai szenátus, amely pedig a világ egyik legelőkelőbb külügyi testülete, *nem is adja jóváhagyását ehhez a szerződéshez*. Így tehát a Kellogg-paktum nem egyéb szemfényvesztésnél, írott malasztnál, amely csak játék a szavakkal, *de az igazi béke megteremtésénél nem lesz sok szerepe*.

Európa új királya.

Augusztus hó 25-én ült össze az albán köztársaság nemzetgyűlése és közfelkiáltással királlyá választotta *Achmed Zogu béget*, az eddigi köztársasági elnököt. *Achmed Zogu*, aki az albán trónon a *III. Szkander bég* nevet veszi fel, kiáltványban ismertette politikájának alapelveit, amelyek szerint tiszteletben tartja a fennálló szerződéseket, jó viszonyban akar élni a szomszéd államokkal és az új idők szellemében akarja ujjíteremteni az albán mezőgazdaságot és ipart. Az új király széleskörű amnesztiát adott. Az albán lakosság óriási lelkesedéssel ünnepelte új királyát. Itt említjük meg, hogy *Wied herceg*, a volt albán uralkodó, aki a háboru kitörésének évében tudvalevően jogainak fenntartásával elhagyta Albániát, *bejelentette igényét az albán trónra*, de az albán nép javát szem előtt tartva, most kerülni akarja a nehézségeket és ezért megvárja az alkalmas időpontot jogai érvényesítésére.

Az Interparlamentáris Unió tanácskozásai.

Berlinben az elmúlt héten kezdődtek meg az ugynevezett *Interparlamentáris Unió tanácskozásai*. Az interparlamentáris Unió tagjai valamennyi nemzet parlamentjének csoportjai. A tanácskozást *Müller-Franken* német birodelmi kancellár nyitotta meg, aki többek közt azt hangsúlyozta, hogy *a föld a béke birodalma legyen s a népek közötti harcok ne a csatamezőn folyjanak, hanem a szellemi harctereken*.

Utána a magyar csoport vezetője, *Berzeviczy Albert*, szólalt fel, aki azt hangoztatta, hogy *a békeszerződések, amelyek a világ nemzeteit két, teljesen egyenlőtlen joggal rendelkező csoportra osztották, tarthatatlanoknak bizonyultak*.

Lukács György volt miniszter, a *magyar-oláh optánsperrel foglalkozott beszédében*. *Schiemann dr.*, a lett csoport tagja, kifejtette, hogy *a kisebbségeknek nincs bizalmuk a népszövetséghez*. *Drexel*, az osztrák csoport elnöke, azt hangoztatta, hogy *a mai Ausztria nem életképes és csak a nagy német gazdasági területhez való csatolás segíthet rajta*. *Borel*, volt francia miniszter, a *békeszerződések módosítása ellen foglalt állást, mert a módosítások szerinte felrobbanthatnák a Népszövetséget*.

A horvát-szerb harc.

Az Interparlamentáris Unió berlini tanácskozásain a *horvát földmivespárt* külön megbízottakkal képviselteti magát, akik fel fogják hívni az Unió figyelmét arra, hogy a belgrádi parlament kiküldötteinek *nincsen joguk a horvát népet képviselni*, sőt még arra sincs erkölcsi alapjuk, hogy a *„civilizált népek képviselőinek ülésén megjelenjenek“*. Természetesen a szerbek nem nézik ezt tétlenül és *Korosec* miniszterelnök kijelentette, hogy *hazaárulási pert indít a horvát földmivespárt vezetői ellen*.

A csehek Kassán letartóztatták a — győri leventezenekar tagját.

Sztahó Árpád, a győri ügyészség tisztviselője szabályszerű utlevéllel *Kassán* lakó szülei látogatására utazott, megérkezése után azonban *nyomban letartóztatták és bebörtönözték a cseh hatóságok*. A szerencsétlenül járt tisztviselő kérdésére azt hozták fel okul, hogy *Sztahó a győri leventeintézményben oktató*. Eltekintve attól, hogy a cseh hatóságoknak semmi közük ahhoz, hogy egy magyar állampolgár milyen magyarországi intézményben működik, megállapítást nyert, hogy *Sztahó soha sem volt leventeoktató, mindössze a levente zenekarban vett néhányszor részt*. A magyar hatóságok *diplomáciai uton tesznek lépéseket Sztahó Árpád azonnali szabadlábrahelyezése érdekében*.

Az új termés értékesítési mérlege — rossz.

Több ízben rámutattunk arra, hogy mennyire túlzottak azok a vélemények, amelyek a várható rekordtermésre való hivatkozással rózsás színekben festik a gazdák helyzetét. Kimutattuk, hogy a szemesterményeknél mutatkozó terméstopplett csak a tavalyi gyenge esztendőhöz képest számottevő, azonban az itt jelentkező értéktopplett aligha fedezheti majd azt a veszteséget, amit a mezőgazdaság a sovány tengeri, burgonya, valamint szalastakarmánytermés folytán szenved, nem is számítva ezzel összefüggésben a hizlalás körül várható nehézségeket.

Konkoly-Thege Sándor dr., az Omge főtitkára, most egy rövid tanulmányában pontos számszerű adatokkal is alátámasztja állításunknak helyességét és kimutatja, mennyire nem a gazdák szokásos panasza, hanem szomorú igazság az, hogy *az új termés várható értékesítési mérlege korántsem kielégítő, hanem egyenesen rossz*.

Konkoly-Thege Sándor dr. a hivatalos termésjelentések adataira támaszkodva, megállapítja a következőket: a búzánál mutatkozó terméstopplett értéke 88.6 millió, a rozsé 56.1 millió, az árpáé 18.0 millió és a zabé 0.2 millió pengő. *A gabonaterméstopplett értéke tehát összesen 163 millió pengőt tesz*. Ezzel szemben a kisebb termés következtében a szemes tengerinél 132 millió, a burgonyánál 26 millió és a cukorrépánál 12 millió pengős, vagyis *összesen 170 millió pengős hiány mutatkozik*. A kapásoknál számszerűen megállapított kisebb termés értéke a takarmányrépa nélkül is meghaladja — ugymond — a gabona terméstopplett hét millió pengős értékét. Ha számítjuk még a gyenge takarmánytermést, a rétek és legelők kisebb hozamát, stb., továbbá a takarmányozási, hizlalási, valamint ebből következő trágyázási nehézségeket stb., valamint azt is, hogy a buza és a rozs áralakulása sem kielégítő, *akkor egészen szembeszökő, hogy az új gazdasági év termésének mérlege bizony ugyancsak hátrányosan alakul*.

Futószőnyeg Maradékvásár
PAPLAN- ÉS SZŐNYEGÜZLET, RÁKÓCZI-UT 66. SZ.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzetünk.

E héten valamennyi előfizetőnk Bakoss László gazdasági akadémiai tanárnak

A tojáshozam fokozása

cimmal megtartott, hasznos utmutatásokban bővelkedő rádió-előadását kapja meg ajándékul.

A tojás egyike a legjobban értékesíthető mezőgazdasági termékeinknek. Arra kell törekednünk tehát, hogy egyrészt a baromfifajták okos megválasztásával, másrészt helyes és okszerű takarmányozással a tojáshozamot kívánatos mértékben fokozhassuk. Ezekre a kérdésekre ad világos, tömör és teljes választ Bakoss László kitűnő előadása.

Milyen buzafajtát termeljük?

Irtva: Villax Ödön.

Országos kísérleteink kimutatták, hogy átlagosan a nemesített buza 200 kg.-mal képes többet teremni, mint a régi gazdasági fajta. Ha most meggondoljuk, hogy végeredményben ez alá a nemesített buza alá is éppen úgy kell megművelni talajunkat, éppen úgy történik a vetés, acatolás, aratás stb., vagyis éppen akkora a termelési költség, mint a régi gazdasági buzánál, beláthatjuk, hogy nemesített buza termesztésével kereken 60 pengővel fokozhatjuk kat. holdanként a tiszta jövedelmünket. Hogy pedig kat. holdanként 60 pengő tiszta jövedelemtöbblet még egy kisebb gazdánál is, a mai pénzsűke világban mit jelent, az igazán nem szorul bővebb magyarázatra.

Gazdáink legtöbbször, különösen mióta a földművelésügyi minisztérium is megindította a nemesített vetőmag-akciót, be is látta a nemesített vetőmagvak termesztésének nagy jelentőségét. A hiba azonban a legtöbbször ott van, hogy gazdáink nem tudják azt sem, hogy a saját viszonyaik között melyik fajta termesztése fizeti ki magát a legjobban.

Mindenekelőtt különbséget kell tennünk *utántermelt* és eredeti *nemesített* mag között. Az utántermelt nemesített magért, ha az mindjárt nagyobb uradalomból származik is, pénzt adni, különösen pedig nemesítői felárat fizetni, igazán nem érdemes. A nemesített mag ugyanis több évi termesztés után fokozatosan leromlik s így az utántermelt mag, különösen, ha az több évi utántermés, már bizonyos mértékben le van romolva. Az utántermelő gazdaságoknak továbbá nincs is felszerelésük és sokszor szakértelmük se, hogy kellő fokban vigyázni tudnának arra, hogy az az utántermelt mag másfajta magjával ne keveredjék s így sajnos, sokszor megeshetik, hogy még rosszabb fajtát kapunk, mint a régi gazdasági fajtánk volt.

Az eredeti nemesített mag ellenben állandóan kellő fokú szakszerűséggel kezeltek. A nemesítő a nemesített vetőmag leromlását megfelelő nemesítői eljárással nemcsak hogy megakadályozza, hanem a nemes mag jó tulajdonságait bizonyos mértékben még fokozza is. A nemesítő továbbá már saját érdekében is azon van, hogy megbízható jófajtát adjon, mert ez neki a legjobb reklám.

A nemesített magvak beszerzésénél tehát arra mindig ügyeljünk, hogy csakis közvetlenül a nemesítőtől eredeti nemesített vetőmagot vásároljunk.

Nemesített buzafajta azonban nagyon sok van. A számuk jóval meghaladja a százat. Ezek mindegyike a régi gazdasági fajtánál többet ér, de csak akkor, ha gazdaságunkban azt a nemesített buzát termesztjük, amelyik viszonyaink közé a legjobban beillik. Az esetben, ha sikerül a viszonyaink közé a legjobban beillő nemesített fajtát kiválasztani, nem 200, hanem gyakran 3—400 kg.-mal is fokozhatjuk kat. holdanként a termést. A viszonyaink közé legjobban beillő nemesített buzafajták ki-

választása termelési kísérlet alapján történik oly módon, hogy a saját gazdaságunk számára legjobbnak vélt 2—4 nemesített buzafajtát egymás mellé vetve kipróbáljuk és megállapítjuk, hogy melyik buzafajtától várható a legbiztosabb és a legnagyobb termés. A kipróbálás mikéntjére vonatkozóan részletes utbaigazítást nyerhetünk „A szántóföldi kísérletezés gyakorlata” című könyvből.*

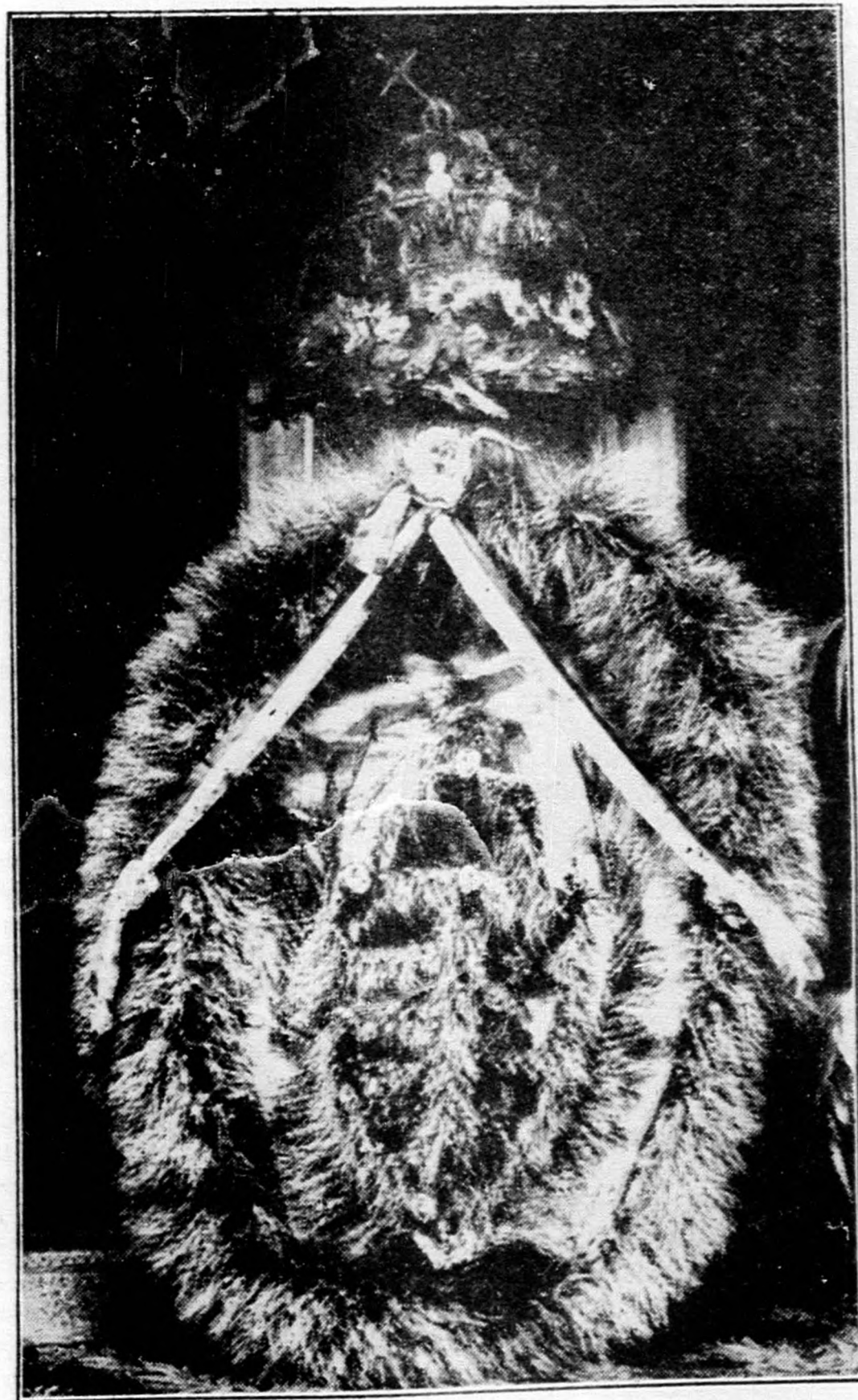
Az általán kipróbált és jónak talált nemesített buzafajtákból kipróbálásra ajánlhatom a következőket:

Arra vonatkozóan, hogy milyen nemesített buzafajtákkal kísérletezzünk, igen jó tájékoztatást nyerhetünk egyrészt a szomszédos nagyobb uradalmaktól, másrészt attól a nemesítőtől, akitől a nemesített magvakat beszerezzük. Éppen ezért a nemesítővel ajánlatos mindig közölni termesztési viszonyainkat, nevezetesen azt, hogy hány évenként szoktunk istállótrágyázni és milyen mennyiségben, használunk-e műtrágyát, milyen növények után vetünk buzát, hogy végezzük a talajművelést, a régi gazdasági buza nem szokott-e megszorulni, stb.?

A Székács 17, 19, 139, 266, 304, 1242, 1385, továbbá az „F” buza, stb., amely a *Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T.-től, Budapest, V., Tisza István-ut 2.*, szerezhető be.

Legány Ödön buzáiból különösen a 121, 123, 1206, 3490 stb. ajánlhatom, amely a *Hatvani Növénynemesítő R.-T.-től, Hatvan*, rendelhető meg. Ott, hol a nagyon korai érés igen fontos, a Hatvani 3490. számú buza termesztése nagyon megokolt lehet. Természetesen a nagy koraiság miatt ez a buza nem olyan bőtermő.

* Kapható kiadóhivatalunkban.

Buzakalászköböl és virágokból font magyar címer. Készítette és a Szent István-heti mezőgazdasági kiállításon kiállította a debreceni csendőrsztag élelmezési osztálya.

Baross buzái közül kitünő minőségű buza az 5-ös számú, azonban kissé gyenge szalmájú, miért is természetesen csak ott lehet helyénvaló, hol a kalászosok megdülése veszélyes nem szokott lenni. Igen jó buzája Barossnak még a 118, 477 stb. Ezek a buzák a *Főhercegi Uradalomtól, Bánkut, szerezhetők* be.

Jóerőben levő földeken nagyon ajánlatos az *Eszterházy* 18. számú buza termesztése, amely erős szalmájú és igen bőtermő. Beszerezhető *Herceg Eszterházy uradalmából, Eszterháza, Sopron vm.*

Erős szalmájú és nagyon bőtermő tar-buza a Somogyi tar 177. számú, mely *Szilágyi Imre főhercegi intéző* útján *Károlymajor, u. p. Magyarboly* rendelhető meg.

Jó buzaféleségek kaphatók még *Pap Endre dr., Mindszentpuszta, u. p. Sárszentmiklós* (1414. számú), továbbá *Szold Manó, Mezőlak*, gazdaságában, mely utóbbi helyeken nemesített buzafajták inkább a külterjes viszonyok közé valók.

A hőmérséklet hatása az állatokra. Az állati szervezetben a szervműködések csak akkor folynak zavartalanul és a termelőképesség csak akkor van biztosítva, ha a környezet hőmérséklete megfelelő. Magas hőmérsékletű és páratelt körülményben a test se hősugárzás, se párolgás útján nem tud hőt leadni, ezért a sejtek anyagcserefolyama révén e benne keletkezett hőmennyiség felhalmozódik, mi végül is hőségutára, fulladásos halálra vezet. Ezért a zárt vasuti kocsiban, nyári hőség idején szállított állatok, valamint az usztatás után zárt akolban szárított juhok közt stb. nem ritka az elhullás. A mérsékelt hő talán nem jár ilyen katasztrófális következményekkel, de azért káros hatást fejt ki azzal, hogy az állatokat bágyadtá, lomhává teszi, továbbá étvágyukat jelentősen mérsékeli, közérzetüket zavarja, végül ellenállóképességüket gyengíti. Az első különösen az erőtermelő, a második körülmény főképp a hizóknál, a harmadik pedig a tejelőknél mutatkozik a termelés csökkentésében.

A házi veréb káráról és hasznáról már nagyon sokat vitakoztak. Nem lehet ugyanis pontosan eldönteni, hogy hasznos-e, vagy káros, illetve, hogy haszna vagy kára nagyobb-e? Annyi bizonyos, hogy a gyümölcsösnek, a szőlőnek, az első cseresznye-éréstől a szüretig szorgalmas pusztítója. Fokozza kártételét az, hogy nem egyenként, hanem csapatban lepi el a gyümölcsöst, szőlőt. Nagyon szapora állat. Egy évben kétszer, háromszor költ és minden költésnél 7—8 fiat nevel. Tehát ilyenformán egy verébpár 15—20 utódot nevel fel évente. Elvitathatatlan azonban, hogy a verébnek haszna is van. Az anyaveréb fiókáit a fészekben kizárólag rovarokkal, álcákkal, nyűvekkel táplálja és mivel a kis verebeknek igen jó étvágyuk van, az anya a nevelés folyamán állandóan rovar után kénytelen kutatni, hogy fiókái éhségét csillapíthassa. Így tehát hasznát is hajt. A veréb hasznáról egyébként egy érdekes irodalmi feljegyzés is megemlékezik. Nagy Frigyes porosz király egy alkalommal elrendelte az elszaporodott verebek irtását. A rendelet következtében a verebeket annyira kiirtották, hogy számuk tetemesen megfogyatkozott, azonban a kártévő rovarok ugyanekkor ijesztő módon elszaporodtak. Ebből természetesen arra következtettek, hogy a verebek irtása ilyenformán nem észszerű, mert kártételük mégsem lett volna olyan nagy a gyümölcsösben, szőlőben, mint az irtásuk folytán kedvező körülmények közé jutott rovarkártévő pusztítása. A verebek elleni védekezésnél inkább arra szorítkozzunk, hogy őket a veszélyeztetett helyekről elriasztjuk és legfeljebb gyérítsük. Évègezt a gyümölcsfák ágaira színes pamutszalakat kössünk s a kertben, érésben lévő csemegezőlőfűrtöket pedig vonjuk be tüllzacskókkal.

A szőlő műtrágyázása. A szuperfoszfát trágyát a fedés után minél előbb kell a tőkesorok közé elszórni s alákapálni, vagy aláásni, hogy kivált lejtős területen a víz le ne mossa. Kiszórhatjuk a szuperfoszfátot nyitás előtt közvetlenül is. De ez esetben megtörténhetik, hogy az első évben nem lesz teljes hatása. A szuperfoszfát mellett azonban nitrogéntrágyát, esetleg kálictrágyát is kellene alkalmazni; ez utóbbi a kötött talajú szőlőkben sokszor mellőzhető; tudniillik, ha a talaj káliciban nem szegény. A kálictrágyát szintén a fedés után, illetve a nyitás előtt adjuk, úgy mint a foszfortrágyát. A nitrogént azonban, ha csilialétrómot használunk, tavasszal és nyár elején két részletben adjuk, az elsőt, amikor a hajtások kb. 10—15 cm. hosszúak, a másodikat pedig, amikor azok 50—70 cm. hosszúságot értek el. Ha kénsavas ammoniákat használunk, azt előbb adhatjuk. A szuperfoszfátból kat. holdanként 200—300 kg-ot, a

40%-os kálicsóból 80—100 kg-ot, a csilialétrómból 80—100 kg-ot, vagy a kénsavas ammoniákból 70—90 kg-ot adhatunk. A foszfortrágyával és kálictrágyával — ha ez utóbbira egyáltalán szükség van — nem célszerű takarékoskodni, mert hatásuk nagyobb mennyiségben biztosabb. A nitrogéntrágyát azonban mindig a szőlő fejlődése és erőbeli állapota szerint szabjuk meg, mert kivált a salétrom erősen meghajtja a szőlőt, hátráltatja a beérést. A nitrogéntrágyát, ha istállótrágyát nem használunk, évenként kell adnunk, míg a foszfor és kálictrágyát két-, esetleg három évenként, mert ezeknek hatása több évre terjed, míg a csilialétrómé csak egy évre. A foszfor és kálictrágya sokszor csak a második évben lesz szembeütő, amikor azok a termőrugyekre is hatottak.

A tejtermelés fokozása a tehenek jobb táplálása útján. Ha meggondoljuk azt, hogy a tehenek életfenntartásán kívül borjának létrehozása és a tejtermelése meglehetősen sok takarmány felvételét teszi szükségessé, okvetlenül be kell látnunk, hogy csakis attól a tehéntől várhatunk megfelelő tejtermelést, amelynek kellő mennyiségű takarmányt juttatunk. Viszont nem érdemes minden tehenet agyontömni takarmánnyal, hanem csakis annak adjunk sok és értékes takarmányt, amelyik azt meg is érdemli. Az a kérdés, hogy melyik érdemli meg a fokozott takarmányadagolást? Csakis a jobb tejhozamuak. Ezeknek a kiválasztottnak a leelés előtt 6—8 héttel szárazon kell állaniuk. A szárazonállás nem jelenti azt, hogy ekkor a takarmányadag nagysága csökkenthető. Sőt éppen ezen idő alatt emeljük fel az adagot. Ilyenkor gyűjt a tehen tartalékanyagokat, különösen ásványi anyagokat arra az időre, amikor majd tejelni fog. Ilyenkor szükséges a vehemnek is a jobb táplálkozás. A vemhesség utolsó szakában elhanyagolt táplálkozás káros következményeit később helyrehozni már nem lehet. Tapasztalás szerint az ellés után a legnagyobb a tőgy tejtermelő készsége. Ezt az értékes élettani jelenséget tehát ki kell használni. Ha a borju már szopott egy héttig, a tehen takarmányát 5—6 naponként emeljük, ami a tejhozam emelkedésére fog vezetni. Minden tehen kap egy bizonyos mennyiségű alaptakarmányt és ehhez 5—6 naponként 1—2 kgr.-al több abrakot adunk addig, amíg az abrakot a tej emelkedése kifizeti.

Bábaszilvának nevezzük azokat a hosszan elnyult, szürkés-fehér bevonat, gyakran ivszerűen elhajlott, beteg terméseket, amelyeket egy igen veszedelmes gombafajta okoz. Az a liszt-szerű bevonat, amely a bábaszilván ki szokott ütközni, a betegséget előidéző gombának a csirája. A fertőzés a szilva virágzása előtt szokott történni. A virág bibéjére került csirák gombafonalakat bocsájtanak a magházba s a virág kocsányán keresztül a fiatal ágba is. Ezért tehát a védekezésnél nem elég csak a bábásodott terméseket leszedni és elégetni, hanem rüg-fakadás előtt a két éves hajtásokig el kell metszeni az ágakat. Csakis így pusztíthatjuk el a hajtásokban áttelelő gombafonalakat. Ha ezt elmulasztottuk, elkészülhetünk arra, hogy évről-évre több bábaszilva lesz a fán. A bábaszilva gombája ellen permetezéssel is kell védekezni. A tavaszi tisztogatás után rézvegyületekkel permetezzünk. Ilyenek a Nosprazen, Perosan, bordói lé. A szokásos téli permetezés után az első permetezést közvetlen a virágzás előtt adjunk, virágzás után pedig a permetezést megismételjük. Bordói léből mindkét permetezésre 1%-os oldatot használjunk. Nagyon ügyeljünk itt arra, hogy a bordói lét jól közömbösítsük mésszel, máskülönben leperzséjük a virágokat. A virágzás utáni permetezést 2—3 heti időközökben meg kell ismételnünk bordói lével (mindig 1%-os oldattal). Egyéb, gyárilag készült permetező szereket utasítás szerinti oldatban használjunk. Minthogy a gomba csiráit a levéltetvek is nagyon terjesztik, ezeknek pusztításáról se feledkezzünk meg.

Ha nagyobb és biztosabb termést akar,

rendeljen eredeti

hatvani nemesített búza- és rozsvetőmagot

a

Hatvani Növénynemesítő rt.-nál, Hatvan.

!!Kérjen képes árjegyzéket!!

A szombathelyi kiállítás programja.

Szeptember hó 1-én nyílik meg Szombathelyen a nagyszabású ipari és mezőgazdasági kiállítás, amellyel kapcsolatban az események egész sorozata fog kilenc napon át lezajlani a virágzó dunántúli városban. Egész sereg kongresszus, gyűlés, sportünnep, művészi szórakozás és népmulatság van a programban, amelynek keretébe beilleszkedik a szeptember 4-én megnyíló országos vásár is.

A kiállítás megnyitására Bethlen István gróf miniszterelnököt kérték fel s rajta kívül vendégül várják Vass József dr. helyettes miniszterelnököt és Mayer János földmivelésügyi minisztert is.

Az idegenforgalom emelésére az Államvasutak és a Déli vasut *feláru utazásra szóló igazolványokat adott ki*. Az igazolványok az Államvasutak vonalain augusztus 30-tól szeptember 11-ig, a Déli vasut vonalain pedig az odautazásra augusztus 29-től szeptember 9-ig, a visszautazásra szeptember 1-től 12-ig érvényesek.

A kiállítás és az ezzel kapcsolatos egyéb események sorrendje a következő:

Szeptember 1-én: Délután 4 órakor a kiállítás megnyitása, 5 órakor az Országos Állatorvos Egyesület dunántúli flókjának szakülése.

Szeptember 2-án: Délelőtt 10 órakor a Vas megyei Gazdasági Egyesület jubiláris közgyűlése. Kocsi-szépségverseny (gazdafogat, egyesfogat), négyesfogat-szépségverseny a kiállítás területén. 12 órakor a szombathelyi téli gazdasági iskola megnyitása. Délután 3 órakor a Zanati-úton szekér-egyesfogat, kettesfogat- és négyesfogat-verseny, tehervonó- és szántóverseny. Kutya-, kotorék-, patkányozó- és üregi nyulverseny a kiállítás területén.

Szeptember 3-án: Délelőtt 11 órakor országos állatforgalmi és budapesti kongresszus. Délután 3 órakor a Vidéki Lapok Országos Egyesületének gyűlése.

Szeptember 4-én: Szombathelyi országos vásár. Délelőtt 10 órakor az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése. Délután 3 órakor a svájci bikák elárverezése a kiállítás területén.

Szeptember 6-án: Délelőtt 9 órakor a Szombathelyi Róm. Kath. Egyházmegyei Tanítóegyesület közgyűlése.

Szeptember 8-án: Délelőtt 9 órakor a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének közgyűlése. Fél 11 órakor a szombathelyi ipartestület székházának felavatása. Fél 12 órakor a szombathelyi keresztényszocialisták jubiláris közgyűlése és zászlóavató-ünnep. Délután 5 órakor divatrevü az iparösszekház nagytermében.

Szeptember 9-én: Délelőtt 9 órakor a Dunántúli Nőiszabóipari propaganda-gyűlés. A Vasvármegyei Tűzoltó Szövetség közgyűlése a vármegyei ház nagytermében. 11 órakor a Magyar Nemzeti Szövetség nagygyűlése a kiállítás területén. Délután 3 órakor tűzoltógyakorlatok.

Villanyt kapott Kisbicsérd.

Hirt adtunk arról, hogy Baranyában milyen nagyjelentőségű megmozdulás történt a rádió népszerűsítése érdekében. Cikkünk nyomán Vörös Vince kisbicsérdi olvasónk a kultura egy másik áldásának, a villanyvilágításnak örvendetes terjedéséről tudósít bennünket kedves, közvetlen hangú levelében. A kitűnő megfigyelő képességű és jó humoru gazdaifju a következőket írja:

„Baranya villanyosítási mozgalma a vármegye déli részén máris szép sikereket ért el. A kis egyszerű portákon, hol eddig csak a szagos petróleum pislákol a csendes esteiken, most izzófényű villanykörtek ontják a szemnek is egészségesebb világot. Az utcákon is barátságosan integetnek a ducokról a lámpák. Hiszen szükség is volt rájuk, mert esős esztendőben, meg télen a koromsötét éjben bizony a gazduram felől akár a Drávába mehetett volna a kocsi, ha csak az a szegény pára, —

amennyire, annyira — meg nem tartotta volna az utirányt. Az istállóban meg szinte felbecsülhetetlen szolgálatot tesz a villanylámpa. Sokszor előfordulnak esetek, mikor gyorsan szükség volna a világosságra: ellésnél, lovak elszabadulásánál, fiatal állatok összekeveredésénél, mikor a gyorsaság sok esetben életet jelent. A gazda álmából felriacva a zajra, azt se tudja, hol a feje, kapkod gyufa után és bizony a sötétben leverí a helyéről, aztán míg megkeresi, az istálló is felfordulhat tövestől.

De a villany mindezt megakadályozza, mert mindenhol a legközelebb eső helyen áll a kapcsoló, rendszerint az ágy fölött és a felriadt gazda ijedtében akármerre is csavarja, egyet kattant, aztán tiszta helyzetben van a történetek felől.

A földmivesnép nyáron későn ér haza kocsijával és az udvaron biz elkelne egy lámpa, mert a lovak kifogásánál megtörténik, hogy mellényul a gazda az irányzott helynek és a sárga, még ha kaján is, biz' nem a legbarátságosabban adja ezt tudtára a gazdának, miből csak a szitkok születnek, meg az ostornyél is eltörhetik. Petróleumlámpát nem vihetnek ki, mert egy keletkező kis légáramlat könnyen elfujja.

A hosszú téli esteiken a villany nem rontja a szemet, mikor a gazda talán éppen a *Vasárnap*-ot olvassa; a gazdasszony is szebb fonalat fonogat, melyből szebb vásznat is sző. A szoba levegőjét pedig nem fertőzi, mely a petróleumnál elkerülhetetlen. A falusi szobák levegője amugy is fülledt télen, mert a legtöbb gazdasszony a világért sem szellőztetne, hogy a jó meleg ki ne surranjon és e nagyon rossz szokás miatt áldás, ha legalább a lámpa nem fertőz. A pincébe meg nem kénytelen a nadrágján lecsuszni a gazda, hogy fent a sötétben összeté vesszen valamit az ellenkezőjével és az éléstárban meg kolbász helyett nem az ujját metéli el.

A villany tehát úgy hasít bele a magyar éjbe, mint a rádió a kultura sötét fátylába. Hála Istennek, ma már mindkettő utja szépen halad Baranyában is, hogy a jövő nemzedéknek éjszakáját mint egy szebb jövő hajnalát mutassa be.

*Kisbicsérd*en augusztus hó 13-án gyultak ki először a lámpák az utcákon és a házakban. Az emberek mosolygó arccal üdvözölték a fénygömböket végig az utcán. Ha falusi jött haza a mezőről, komoly arccal akart elhaladni ismerősei előtt, de mikor hozzájuk ért, nem bírt komoly maradni, hanem egy kis büszke mosoly vonult végig az arcán, a villany öröme.

És ezentul most már minden este belevilágítanak a kisbicsérdi éjbe is, hogy barátságos sugaraikkal körülöleljék az asztalka mellé ülő falusi családokat.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Fajélesztő szétküldése.

M. kir. Szőlészeti Intézet ebben az évben is termel eladásra fajélesztőket és pedig nemcsak normális, hanem süritett, nagy cukortartalmu mustok erjesztésére is. Ez utóbbiaknál különösen fontos, sőt szükséges a fajélesztő alkalmazása. Nagyobb hatás elérése végett szükséges az élesztőfajták célszerű megválasztása, például aszujellegű, süritett, kénezett, rothadt, vörös stb. mustokra mindig a megfelelő élesztőt kell használni. A megrendelésnél tehát meg kell írni: 1. a nevet és pontos címet; 2. milyen fajtájú és mennyi mustot óhajtunk beoltani; 3. rothad-e a szőlő, kéneztetik-e a must s mennyi a hozzávetőleges cukortartalom; 4. mikor lesz a szüret. Megjegyezzük, hogy az élesztő elkészítése két hetet vesz igénybe, tehát azt a szüret előtt 2—3 héttel kell kérni. Saját érdekükben kérjük a szőlősgazdákat, hogy a felsorolt adatokat pontosan írják meg s az élesztő megválasztását azután bízzák az intézetre, nehogy például kénezett mustot beoltsanak olyan élesztővel, amely aszút jól erjeszt ugyan, de nem türi a kénezést, vagy fordítva. Az élesztő ára *adagonként 8 pengő* (üveggel, portóval, ajánlási díjjal együtt). Az összeget lehet előre küldeni, avagy kifejezetten kérni kell az utánvételezést. Leveleket „*Hivatalból portókötelen*” jelzéssel küldünk, ami azt jelenti, hogy a címzett a kézbesítéskor az egyszeri portót fizeti. Végül kérjük a szőlősgazdákat, hogy a jövő év tavaszán a *beoltás eredményét felszólítás nélkül, közérdekből velünk közöljék*. Fajélesztőkért közvetlenül a *M. kir. Szőlészeti Intézet* igazgatóságához kell fordulni (Budapest, II., Debrői-ut 15.

Már heti 51 pengős részletekben vásárolhat varrógépet és kerékpárt.
Kérjen árjegyzéket.

ALBRECHT TESTVÉREK, kerékpártók,
varrógép, kerékpár és sportcikk nagykereskedése. Budapest, VIII., Német-
utca 32. Rákóczi-tér sarok. Telefon: József 360—94. Nagy javítóműhely.

Kitüntetett mezőgazdasági munkás.

A hevesmegyei Csány községben Kékessy Dezső hatvani főszolgabíró vasárnap ünnepélyes keretek között adta át a földművelésügyi miniszter elismerő oklevelét és száz pengő jutalmát Erős István gazdasági cselédnek, aki harmincegy éve szolgál megszakitás nélkül példás szorgalommal Szigeti Pál dr. csányi uradalmában. A főszolgabíró lelkes beszéde után Szinyei-Merse Jenő dr. országgyűlési képviselő, Bertók István dr. plébános és Szigeti Pál dr. földbirtokos üdvözölték az ünnepeltet.

Tizenkétezer embert képzett ki negyvenkét év alatt a somogy-szentimrei földmivesiskola.

Csonkamagyarország legnagyobb és legrégebb földmivesiskolája Somogy-szentimrén, fennállásának negyvenkettő évfordulóját ünnepelte meg Szent István-napján. Az ünnepi évszázó vizsga alkalmával megjelent a földművelésügyi miniszter megbízásából Székely Jenő miniszteri tanácsos, mint a vizsgáló-bizottság elnöke; a Somogyvármegyei Gazdasági Egyesület képviselőiben Jankovich-Bésán József gróf nagybirtokos, elnök és Preuszberger Károly titkár; a vármegyei vitézi szék részéről vitéz fonyódi Markóczy Antal altábornagy, földbirtokos; az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara részéről Rajczy Géza titkár; Gosztonyi Mihály dr. és Kraft János földbirtokosok, Szekeres István dr. főszolgabíró, Zsámán György dr. nyugalmazott gazdasági akadémiai tanár, Sinkovics Nándor plébános, Balla Pál dr. orvos, Vásárhelyi Gergely gazdasági tanácsos, Fodor Jenő igazgató és a szomszédos községek képviselőiben mintegy ötven kigazda. Az évszázó ünnepet az ifjúsági gazdakör évszázó diszközgyűlése követte, a tantermekben pedig az évi terményekből oktató kiállítás rendeztek. A somogy-szentimrei iskola negyvenkét éves működése alatt tizenkétezer embert képzett ki, s dacára a nehéz gazdasági viszonyoknak, a tanulók száma mindinkább növekedésben van.

Hogyan és mivel csávázzunk?

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely az idei őszi vetések alkalmával előírja a vetőmagvak üszög ellen való kötelező csávázását. A rendelet értelmében a csávázásra vonatkozó utasításokat a *Növényélettani és Körtani állomás* köteles megadni. Erre való tekintettel Kern Hermann gazdasági főtanácsos, a növényélettani állomás vezetője, teljesen átdolgozva újra kiadta, a legújabb kutatásai eredményének felhasználásával, a „*Hogyan és mivel csávázzunk?*” című gazdakörökben előnyösen és jól ismert füzetét. A füzet husz fillérért beszerezhető a növényélettani állomás irodájában (Budapest, Herman Ottó-ut 17.).

Tehén-, üsző- és bikavásár, sertés- és baromfidíjazás Tamásiban.

A Falu Országos Szövetség kiállításával kapcsolatosan a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület a vármegyei m. kir. Gazdasági Felügyelőséggel karöltve Tamásiban 1928 szeptember hó 8-án (szombaton) a vásártéren díjazással egybekötött bonyhád-simmenthali tájfajta tehén-, üsző- és bikavásárt, valamint a helyi rendezőbizottság rendezésével sertés-, baromfi-galamb- és házinyuldíjazást tart. A díjazás programja: A szarvasmarhabírálat reggel 9 órakor veszi kezdetét. A díjazási versenyben Tolnavármegye bármely kistenyésztője részt vehet. Nagytenyésztők is bírálat alá bocsáthatják állataikat, a vásáron való résztvételük feletle kívánatos, de díjakra — okleveleket kivéve — igényt nem tarthatnak. Díjazásra csak bonyhád-simmenthali tájfajta 1½—3 éves üszők, valamint tehének és bikák kerülnek. A bikáknak legalább 1½ éveseknek kell lenniük, a 3 éves üszőknek pedig vemheseknek. A díjazott állat számozva lesz. Kitűzött díjak: *érmek, oklevelek, használati és disztárgyak*. Minden állatfelhajtó gazda hozza magával az állat járlatát, vagy egy községi bizonyítványt, mellyel igazolja, hogy a kiállított állat legalább is egy éve birtokában van, vagy hogy saját tenyésztése, mert ezek előnyben részesülnek. Akik állataikkal előtte való nap akarnak érkezni, lépjenek Tamási község előljáróságával idejében érintkezésbe, hogy istállóról gondoskodhassék. Szállítás és ellátás ügyében érdeklődők forduljanak szintén Tamási község előljáróságához. A sertés-, baromfi-, galamb- és házinyulbírálat délután 3 órakor veszi kezdetét. A sertés-, baromfi-, galamb- és házinyulkiállításra jelentkezők közvetlen Tamási község előljáróságához intézzék bejelentésüket, legkésőbb e hó végéig. Minden szarvasmarhát felhajtó gazda ingyen kap egy sorsjegyet, mellyel a díjazás eredményének kihirdetése után megejtendő tárgysorsjátékon különféle használati és disztárgyakat nyerhet.

Harminckétezer ember látogatta meg a Szent István-hét alatt a Mezőgazdasági Múzeumot.

A Mezőgazdasági Múzeumot a Szent István-hét alatt több

mint harminckétezer ember látogatta meg. A múzeum igazgatósága a földművelésügyi minisztérium hozzájárulásával tizenhét kiváló szakférfit kért fel, hogy a múzeumban megforduló kigazdákat kalauzolják. A látogatókat kalauzoló szakemberek elmagyarázták a kigazdáknak, hogy miként gazdálkodjanak eredményesebben, felvilágosították őket, miként védekezhetnek a kártevők ellen. A múzeum a két ünnepnapon még este hét óráig is teljesen kivilágítva nyitva állott, hogy a Városligetbe özönlő fővárosiak is láthassák a világhírű múzeum gyűjteményét. Az amerikai magyarok is megtekintették a múzeumot és másfél óráig időztek ott.

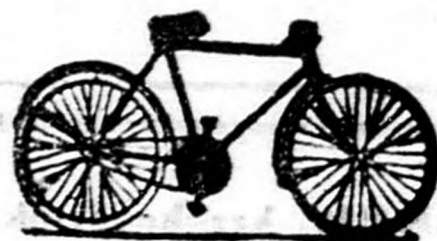
Megkezdődött a mezőgazdasági munkások öregségi biztosításával kapcsolatos statisztikai felvétel.

A kormány — mint ismeretes — elhatározta a gazdasági munkavállalók *öregség, rokkantság, özvegyesség és árvaság esetére szóló kötelező biztosításának törvényhozási előkészítését* s az e célból szükséges statisztikai adatgyűjtés végrehajtásával a *Központi Statisztikai Hivatalt* bízta meg. Ennek a rendkívüli nagyjelentőségű adatgyűjtésnek az előkészítését — amely az ország egész népességének körülbelül egynegyed részére fog kiterjedni s hivatalos lesz pontos és megbízható adatokat szolgáltatni a mezőgazdasági és egyéb őstermelési népesség egyik legfontosabb szociális feladatának törvényhozási előkészítéséhez — a Statisztikai Hivatal a napokban kezdte meg. Kívánatos, hogy ennek a nagyfontosságú adatgyűjtésnek a végrehajtásánál ugyan az adatgyűjtésre kötelezett hatóságok, valamint az adatszolgáltatók maguk a legodaadóbb gondossággal járjanak el, mert csak így remélhető, hogy a kitűzött nagyjelentőségű cél teljes mértékben megvalósítható lesz.

Ötven új tisztet avatott fel a kormányzó. Szent István-napján a kormányzó ötven új tisztet avatott fel. A Ludovika Akadémia növendékeinek arcvonala előtt elvonult a kormányzó, majd Sipos Árpád tábornok buzdító beszédet mondott. A beszédre Zsótér Bertalan végzett növendék válaszolt és az új tisztetek fogadalmát mondta el. Horthy Miklós kormányzó intézett ezután szép szavakat az új főhadnagyokhoz. „Mi magyarok — mondotta többek között — ma is ragaszkodunk a régi ideálokhoz és továbbra is becsüljük azokat a férfierényeket, amelyeket őseink nagyratartottak. Most tisztetek vagytok, parancsnokok, de ne feledjétek soha, hogy *parancsolni, helyesen parancsolni sokkal nehezebb, mint engedelmeskedni*. Csak az olyan parancsnok szava átütő erejű, aki mindenkor megmutatja, hogy feltétlenül és belső meggyőződésből is engedelmeskedik.”

Meghalt Tóth Imre, a Nemzeti Színház volt igazgatója. Ismét nagy gyász van a magyar színjátszásnak: Tóth Imre, a Nemzeti Színház volt igazgatója néhány napi szenvedés után leányfalusi nyaralójában, hetvenegy éves korában elhunyt. Tóth Imre a nemzeti színjátszás és színésznevelés terén kiváló érdemeket szerzett és a színpadi világban nagybecsült tekintély maradt mindhalálig. Az elhunytban Tóth László dr., a *Nemzeti Ujság* felelős szerkesztője, édesatyját gyászolja. Tóth Imrét hétfőn temették el a Nemzeti Színház előcsarnokából óriási részvét mellett.

A földművelésügyi miniszter dunántúli körutja. Mayer János földművelésügyi miniszter az elmúlt héten kíséretével megszemlélte a *hévizi* Mária-telepi mintabaromfitelepet, majd *Sárvárra* utazott, ahol a gyár körül megtekintette a Rába-szabályozási munkálatokat, az *ikervári* villatelepet és a Batthyány grófi kastélyban létesített hadigondozótelepet. Innen *Balassamedgyesre* ment és megvizsgálta a Rába által okozott károkat, valamint a *Nick* község melletti rábatoroki gátakat. A földművelésügyi miniszter megtekintette még a *patyi* kulturházat, majd a *pusztalánci* mezőgazdasági tejipari szakiskolát, azután visszatért kíséretével Hévizre.

A MÁV. és a csendőrség hív. szállítója

Világhírű *The Whitworth* kerékpárok kiegészítőre, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

Estére szól már a harang. . .

*Estére szól már a harang
Egy kicsi faluban,
Végszavára egy kisleány
Leskel a kapuban.*

*Valakit vár, tán egy legényt,
Talán éppen engem;
Ne várj, ne várj, nem mehetek,
Én édes kis szentem!*

*Eltiltott az édesanyád
Tőled mindörökre,
Bánatomban tenger-könnyem
Hull, pereg a földre.*

*Felejtsd el a szép órákat
És felejts el engem,
Én soha nem feledlek el,
Én édes kis szentem.*

*Rabod lesz a szívem mindig,
Ameddig csak élek,
Míg csak hűs akácok alá
Pihenni nem térek.*

KUTTOR BARNA (Sajókazincze).

Elutaztak az amerikai magyarok. A Szent István-hétre Amerikából áthajózott magyarokat a képviselőházban fogadta Huszár Károly főrendiházi tag, ny. miniszterelnök és Puky Endre a képviselőház alelnöke. Cserna Endre a clevelandi „Szabadság” szerkesztőjének üdvözlő szavaira Puky Endre válaszolt s a magyar hazához való ragaszkodásra buzdította őket. Huszár Károly arra kérte az amerikai magyarokat, hogy legyenek szószólói a magyar igazságnak. A vendégek a parlamentből a Kossuth-szoborhoz mentek s az összes amerikai magyar egyesületek nevében koszorukat helyezték el. Megkoszorúzták a híres amerikai szabadsághősnek, Washingtonnak, a Városligetben levő szobrát is. Az amerikai magyar nők résztvettek azon a gyűlésen is, amelyen a Magyar Nemzeti Szövetség Női Osztálya megalapította a „Pro Hungaria” Nők Világszövetségét. Réthey Ferencné fejtette ki a gyűlésen a szövetség célját, azt ugyanis, hogy a szeretet hatalmával a magyar röghöz kell fűzni az idegenben élő magyar nőket. Rákosi Jenő bejelentette, hogy Rothermere lord elfogadta a szövetség legfőbb védnökségét. Az amerikaiak végül bucsuvasorán vettek részt. Közülük számosan visszautaztak Amerikába, mások pedig rokonaikhoz vidékre mentek.

A nagyérdemű gazdaközönség figyelmébe! Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét Szontágh Pál rézárkereskedés (Cégtulajdonos: Terény S.), Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám alatti címére. Nevezett cégnél, mely közel száz év óta fennáll és általánosságban a legjobb hírnévnek örvend, a legjobbminőségű pálinkafőzőkészülékek, permetezők, rézgálic, raffia és kénporzók, rézkénpor, mindennemű borászati cikkek, továbbá mosó- és lekvárfőzőüstök, vörösrézedények, háztartási cikkek, valamint vörös- és sárgarézelemezek, huzalok, rudak, csövek, különösen rádióhuzalok, nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók. Rézáruk megrendelés szerint is készülnek.

Öngyilkos lett egy osztopáni csendőr. Augusztus hó 24-én Varga Imre csendőr, este fél tizkor hazatért az örsre és a sötét szobában már ágyban fekvő társához, Nagy Károly csendőrhöz, a következő szavakat intézte: „Te pajtás, ha valamit mondani akarsz, majd reggel megmondhatod.” Néhány másodperc múlva újra megszólalt: „Szervesz pajtás, Isten veled!” — majd a következő pillanatban a szájába illesztett szolgálati fegyver ravaszát meghúzta. A dörrenésre Nagy Károly azonnal lámpát gyújtott és társát ágyán fekvő, vérző fejjel, haldokolva találta. A huszonöt éves, dallás termetű csendőr pár perc alatt kiszáradt. Kajcsog János csendőrtiszthelyettes megindította a vizsgálatot. Varga Imre öngyilkossága nagy részvétet keltett a közönségben. Tettének oka ismeretlen.

A siklói dalkör hatvanéves. Az ország egyik legrégebbi dalkörje, a Siklói Polgári Dalkör, a napokban ünnepelte fennállásának hatvanadik évfordulóját. Ebből az alkalomból diszközgyűlést tartottak, amelyen Benyovszky Móric gróf elnök méltatta az ünnepség jelentőségét. Bory Jenő az Országos Dalosszövetség nevében szólott, majd kiosztották a kitüntetések. Baka Ferenc ötven évi működés után diszoklevelet, Gyenis Sándor és Kozma József negyven év után aranyéremet kapott. Ezüstéremmel hét harminc éve, bronzéremmel tizenkét husz éve és oklevéllel tizenöt tiz éve működő dalost tüntettek ki.

Katholikus nap Dorogon. A dorogi bányamunkások az elmúlt héten katolikus napot rendeztek. Az ünnepség Serédi Jusztinián hercegprimás miséjével kezdődött, amelyen három-ezernél több bányász vett részt. A bányásznap diszközgyűlésén Huszár Károly szólalt fel, ki beszédében kérte a bányászokat, hogy mutassák meg eltévelyedett társaiknak, hogy a vallás nemcsak a menyországot igéri, hanem a földi jólétet is elő akarja mozdítani. Oroszország elrettentő példájára mutatott rá ezután s befejezésül arra buzdította a hallgatóságot, hogy fogjanak össze a vallás erejével a hazáért és akkor boldogulni fognak itt a földön. Este körmenet vonult végig Dorog utcáin. Szent István napján pedig megtartották a dorogi bányászok szokásos bucsuját.

Süttő és Csév tüzoltócsapata díjat nyert az esztergomi versenyen. Az esztergomi önkéntes tüzoltótestület hatvanéves jubileuma alkalmából tüzoltóversenyt rendeztek Esztergomban. A versenyen negyvenöt tüzoltótestület vett részt. Az ünnepséget a háboruban hősi halált halt tüzoltók emlékének leleplezésével kezdték meg. A tüzoltóversenyen a városiak díját Pestszentlőrinc, a faluslakók Süttő, a kezdőkét pedig Csév tüzoltócsapata nyerte. Feltűnést keltett ügyes szereplésével Rákosszentmihály pirossapkás női csapata.

Van szíve a magyar falvaknak. Budapest székesfőváros ideai gyermeknyaraltatási akciója befejezéséhez közeledik és máris nyilvánvaló, hogy az elért eredmények messze felülmúlják az előző évek sikereit. Tizenötezer szegénysorsu, beteges gyermek részesült az akció áldásaiban. A gyermekek kivétel nélkül általában 3 kilót híztak, de vannak 6, 8, sőt 10 kg-os súlygyarapodások is. A vidéki csoportok legnagyobb része már hazaérkezett. Kilencezer gyermek üdült a vidéken, hatezer pedig a Budapest környékén berendezett üdülotelepeken. Örömmel állapítják meg az illetékesek, hogy a vidék az idén igen nagy szeretettel karolta fel a főváros akcióját, sok helyen máris bejelentették, hogy jövőre még egyszer annyi gyermeket fogadnak be, mint az idén.

Buzaünnep és Stefánia-nap Jánoshalmán. A bácskai, szünmagyar Jánoshalma községben a múlt vasárnap buzaünnepet és Stefánia-napot rendeztek. Mise után a megáldott buzakoszorúkkal az iskola udvarán gyülekezett a tömeg, ahol a kerület népszerű követe, Marschall Ferenc dr. gazdasági főtanácsos, országgyűlési képviselő mondott lelkesedéssel fogadott ünnepi beszédet. Délután a helyi Stefánia Szövetség rendezte meg az anyák és csecsemők napját. Az aranyérmekkel jutalmazott csöppségek a közel háromszáz baba legkiválóbbjai voltak és megkapó látvány volt, amikor Marschall dr. képviselőnek az anyákhoz intézett rövid beszéde után Rapp J. dr., vitéz Kazinczy Gergely dr. orvosok és Sembery Erzsike vezető-védőnő rendezésével, zene szóval az élén megindult a virágos babakocsik hosszú korzója a közönség sorsfalai között.

„A csiperkekalap“ című színmű szereplői Kiskundorozsma-Göbolyjárason.

A Kiskundorozsma-göbolyjárás műkedvelő gárda. A göbolyjárás műkedvelő ifjuság Lajkó Antal csendőr kitűnő vezetése mellett valóban elismerésre méltó buzgalommal veszi ki részét a kultúra terjesztésének nemes és felbecsülhetetlenül hasznos munkájából. Különös dicséret illeti Lajkó Antal csendőrt, aki nehéz hivatásának teljesítése közben is tud magának időt és alkalmat szakítani arra, hogy az ifjuságot az önművelés áldásos útjára vezesse. Mellékelt képiünk a szorgalmas műkedvelő-gárda vezetőjét és tagjait ábrázolja, akik június havában pompásan gördülő, nagyszerű előadásban színrehozták *A csiperkekalap* c. színművet. A nagyszerű előadás Levajev Sándor vendéglőjében zajlott le a lakosság igen nagy érdeklődése mellett. A tehetséges gárda névsora a következő (felső sor, balról-jobbra): Lajkó Antal csendőr, Peták Illés, Kocsis Mariska, Ólinger Micike, Peták Vilmos, Polyák Etuska, Kocsis Imre; (második sor): Peták Mihály, Horváth Imre, Huszár Veronka, Sári János, Sári Anna, Deme István, Kocsis Vituska; (alsó sor): Kocsis Mihály primás, Molnár Vince, Levajev Sándor vendéglős. A képet Illés Vendel gazdaköri jegyző készítette.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elnökének betegsége. Purgly Emil főispán, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elnöke augusztus hó 7-én tompapusztai kastélyában hirtelenül rosszul lett s autón a makói kórházba szállították. Itt megoperálták s üszkös vakbelet találtak nála, amiből még hashártyagyulladás is járult. Pár nap múlva tüdőgyulladás lépett fel s állapota válságos lett. Szerencsére a betegségben örvendetes javulás állott be, a hashártya és a tüdőgyulladás lefolyt, a láz minimális, úgy, hogy minden remény megvan arra, hogy a kamara elnöke hamarosan teljesen meggyógyul s részt vehet a kamara újjáalakulásával járó előkészítő munkában.

Országos Nőimunka kiállítás. A Magyar Protestáns Nők Országos Szövetsége 1928. év október havában tartja meg V-ik Országos Nőimunka Kiállítását. A kiállítás ezuttal is felöleli a szépművészet, iparművészet, házi- és népipar összes ágait, melyek külön-külön csoportosítva fogják bemutatni, hogy *mivel foglalkozik ma a magyar asszony?* Mire fordítja idejét és menyire haladt izlésben, tudásban, a nemzeties irány művészi fejlesztésében? A kiállítás központi irodája: Budapest, IV., Királyi Pál-u. 9. sz. alatt van, hol levélben bármikor, személyesen minden szerdán a délelőtti órákban (10—2 óráig) adnak felvilágosítást. (Telefon: 816—33.)

Nehéz felfogású gyermekek iskolája. A nehezen nevelhető és gyengeelméjű gyermekek iskoláztatása nagy gondot okoz a szülőknek, mert az ilyen gyermekek rendes elemi iskolában nem boldogulhatnak. Az ilyen gyermekek nevelésére a vallás- és közoktatásügyi minisztérium a *budapesti állami kisegítő iskolát* létesítette, amely különleges módszerrel neveli a gyermeket és állandóan gondos szakorvosi kezelés alatt tartja őket. Ebben az iskolában a nehezen nevelhető gyermekekkel is szép eredményeket érnek el. A kisegítő iskolában szeptember 1-től 15-ig tart a beiratás. (Budapest, VIII., Mosonyi-utca 6.)

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására a legjobban ajánlható a „Ratinol“ irtóanyag, amely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanígy beszerezhető sváb, rusznai, esótányirtószerek is. Postaszétküldési hely: Ratinol Laboratórium. Budapest, VII., Murányi-utca 36.

Szerelmi dráma három halállal Kiskunfélegyházán. Kormos Péter kiskunfélegyházi gazda éppen akkor topant be a lakásába, mikor a felesége öccsével csókolózott. Hirtelen harag öntötte el, bicskát rántott és *leszurta testvérét, majd rárontott az asszonyra és összeszurkálta. Mindketten meghaltak. Kormos Péter tette után felvágta ereit és maga is elvérzett.*

A magyar találmányú Gamma hajszernek óriási a sikere. Friedler Antal ipari vegyésznek Gamma elnevezésű hajszere, amely az összes hajbetegségek biztos gyógyszerén kívül a hajnövesztést is föltétlen eredménnyel megindítja, rövid idő alatt oly hatalmas sikerre tett szert, hogy Jugoszlávia, Albánia, Románia és Csehszlovákia területén töltőállomásokot kellett létesítenie. Hogy a kitűnően bevált készítményhez a társadalom minden rétege könnyen hozzájuthasson, 100 grammos próbaüvegek is forgalomba kerültek. Friedler Antal forgalomba hozta legujabb készítményét, a *Gamma hajszappant*, amely összetételénél fogva teljesen fölöslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és fejbőr tökéletesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Egy örült kínai rémtette. A kaliforniai (Északamerika) Fairfield városkában egy kínai munkás pillanatnyi örülségi rohamában a nyílt utcán revolvert rántott és vadul lövöldözni kezdett. A revolvergolyók *tíz járókelőt megöltek és négyet súlyosan megsebesítettek.* A dühöngő örült ezután egy üres automobilba vetette magát és nyomtalanul eltűnt. Később az egyik farmon a kínai munkaadójának családját és több munkástársát, összesen *hat embert, megfojtott.* A rendőrség letartóztatta a gyilkost. Az áldozatok *valamennyien kínaiak.*

Iparoskongresszus Szolnokon. Az elmúlt vasárnap tartotta az Ipartestületek Országos Szövetsége ez évi kongresszusát Szolnokon. Papp József makói ipartestületi elnök, az I. P. O. Sz. elnöke, beszámolt a szövetség működéséről, majd tárgyalni akarták a kézműveskamara ügyét, de a debreceniek kívánságára levették ezt a tárgyat a napirendről. Kimondta a kongresszus, hogy a *kartellek megrendszabályozását, a közszállítási szabályzat módosítását és az öregségi biztosítás bevezetését* kívánja. A gyűlésen Fröhvirth Mátyás és Perlaky György képviselők is résztvettek.

Borzalmas villamosszerencsétlenség a newyorki földalatti vasuton. A newyorki földalatti villamosvasuton borzalmas szerencsétlenség történt. Az egyik zsufolásig megtelt vonat utolsó négy kocsija kisiklott és az oszlopsornak zuhant. A kocsik pozdorjává törtek s az utasok valamennyien megsebesültek. A katasztrófának *huszonhét halottja van.*

Huszéves a hódmezővásárhelyi iparos dalkör. A hódmezővásárhelyi iparos dalkör husz éves fennállásának évfordulója alkalmából nagy ünnepséget rendeztek az elmúlt vasárnap. A vendégeket Kalmár Zsigmond, a dalkör elnöke, üdvözölte s a dalárdák nevében Csermely György, az Országos Magyar Dalosszövetség főtitkára, beszélt. A városháza közgyűlési termében jubileumi diszkozyűlés volt, melyen Sóos István dr. polgármester és Kun Béla országgyűlési képviselők szólaltak fel. Este a dalosok lampionos szerenádot adtak a városban. Hétfőn délelőtt tartották a kerületi dalosversenyt, délután pedig megkoszorúzták Kossuth Lajos szobrát. Hétfőn este diszhangverseny volt, amelyet kitűnően sikerült bál követett.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 augusztus hó 31-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a

„Vasárnap“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

INGYEN

Zola művei

összes regényei és elbeszélései, illusztrálva.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, tehát mindazok, akik az alant található szelvényt tíz napon belül a lent feltüntetett címre beküldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő **ZOLA MŰVEIT** teljes 32 kötetben, kb. 5-6000 oldal terjedelemben. Könyvkiadóvállalatunk kiadványait teljes kiadásban *Karinthy Frigyes, Lándor Tivadar, Schöpllin Aladár, Szini Gyula* stb. fordították. E kiadásunk illusztrációit a leghíresebb magyar festőművészek készítették.

Zola Emil a regényirodalom egyik világraszóló óriása, aki nem hiányozhatik abból az előkelő, klasszikus írói gárdából, amelynek népszerűsítését a vállalat célul tűzte ki. Zola a mai életet kutatta és feltárta a modern ember minden erényét és bűnét, minden nagyszerűségét és aljasságát. Zola elbűvöl, felizgat, tanít, javít, vagyis mindenkit öko abbá és jobbá, tehát gazdagabbá tesz. A világ legnagyobb írói közé tartozik és mai ember nem képzei el anélkül, hogy műveit ne ismerné. Zola összes regényei és elbeszélései szép nyomásban, kitűnő fordításban, a szokásos könyvalakban, rengeteg illusztrációval jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolásért kérünk kötetenként 28 fillérsnyi megtérítést. A szétküldés négykötetes sorozatonként, a tényleges portóköltés megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeztek. Kiadásunk a következő érdekesítő műveket foglalja magában:

Rougonék szerencséje, Mouret abbé vétke, Az emberirtó (A pálinka), A zsákmány, Nana, A családi tűzhely, Germinal, A föld, Az álom, Alla! az emberben, A pénz, Az összeomlás, Pascal orvos, Lourdes, Róma, Páris, Termékenység, Munka, Igazság, Hölgyek öröme, stb. stb., melyből 32 kötetet most jelentetünk meg.

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek tíz napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

Budapest, IV., Váci ucca 17, lélemelet.

Telefon: Aut. 874-66.

SZELVÉNY. No. 227.

Alulírott Zola összes regényeit és elbeszéléseit illusztrált kiadásban a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. - Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név:

Lakhely: Posta:

Külföldi címek az illető állam nyelvéen közlendők. - Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk.

Magyar haza.

Magyar haza, csonka haza,
Leszel te még nagy valaha!
Hiszen olyan vagy, mint a fa:
Megnyesik s kihajt tavaszra.
Tavasz virul még teredd,
Ujra nagy lesz Magyarország!

SZÜCS JÁNOS (Pereked).

Két katonaszökevény vérengzése a román határon.

A román határon levő Gara községbeli vámőrséget *Mónus György* és *Berg Dániel* katonaszökevények kirabolták. A tettesek a román határ felé menekültek, ahol az őket igazoltató *Behov József* vámőrfőhadnagyot és *Vass József* őrzetöt revolverrel megsebesítették, majd átszöktek a határon. A merénylő betörőket elfogták.

Az oláhok kémkedésért elítéltek két ártatlan diákokat. *Bányay György*, *Sillay István* és *Bányay Ferenc* szegedi egyetemi hallgatók ez év januárjában hazautaztak szüleikhez Erdélybe. A fiatalembereket kémkedés gyanúja miatt letartóztatták. A vád az volt ellenük, hogy a Székely Egyetemi Hallgatók Szövetségének tagjai voltak. Velük együtt tartóztatták le *Horváth Károly* kolozsvári géplakatost is. Az ártatlan fiukat a börtönben megkínózták s egyikük *Bányay György* a szenvedések elől a halálba menekült. Az ügyüket most tárgyalta a kolozsvári katonai törvényszék. A vádból egy szó sem igazolódott be, a hadbíró mégis elítélte őket. *Sillayt* négy, *Bányay Ferencet* három, *Horváthot* egy évi börtönre ítélték.

Egy betörőbanda kifosztotta a kiskőrösi postát. A múlt hét egyik napján a kiskőrösi postahivatalt ismeretlen tettesek feltörték és 740 pengő értékű bélyeget elloptak. A banda tagjai betörték a gőzmalomba és az egyik drogériába is. A fosztogatókat az a betörőbanda követte, amely már hónapok óta garázdálkodik az Alföld községeiben. Ez a banda fosztotta ki a törtéti községházát is.

Véres verekedés az öttömösi bálon. A Szeged közelében lévő Öttömös községben bált rendeztek. A mulatságot abban a korcsmában tartották, ahol egykor *Rózsa Sándor* mulatozott betyárjaival. Tánc közben az öttömösi és átokházai legények összevesztek és nagy verekedés támadt. Egy-kettő előkerültek a csizmaszárból a bícskák, felkapták a székeket, asztalokat és egyéb butorokat, úgyhogy percek alatt valóságos csata fejlődött ki, amelynek során ketten életveszedelemesen, huszonheten pedig könnyebben megsebesültek. Tizennégy legényről a szó szoros értelmében letépték a ruhát. Amikor már vagy harminc legény feküdt véresen a csatatéren, megjelentek a csendőrök és hamarosan rendet teremtettek. A verekedést kezdő *Pitviczkinek csodálatosképpen semmi baja sem történt.* Vasraverve szállították a szegedi ügyészség fogházába, másik öt társával együtt, hatvan legény ellen pedig csendháborítás címén indult meg az eljárás. A huszonkilenc sebesült legényt beszállították a szegedi közpórházba.

Nehéz székelésben szenvedők, akiknek a végbélbajok, az emésztési zavarok és agyvértódulás, a fejfájás és szívdobogás teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egy negyed pohár természetes „*Ferenc József*“ keserűvizet. Klinikai orvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** viz hasmütétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. *Fiam VIII. osztályu redlikolai tanuló és szeretném jogra adni. Felveszik-e redlikolai érettségivel az egyetemekre?* 2. *Körülbelül mennyi az ára egy százholdas jó minőségű szántóföldnek?* (6079. számú előfizető.) **Felelet:** 1. Rendkívüli hallgatónak felveszik, később azután kérheti rendes hallgatóvá való átminősítését. Ha mindjárt rendes hallgató óhajt lenni, latinból érettségét kell tennie. 2. Vidékenként különböző, a föld minőségétől függ.

Kérdés: 1. *Apám 1917. évben Amerikában elhalálozott, de én csak most szereztem tudomást a halálesetről. Különböző értékek maradtak utána, hová forduljak, hogy az örökséget megkaphassam?* 2. *Egyik ismerősömtől, aki a földreform során ju-*

tott földhöz, átvettem a földet és az összes költségeket kifizettem, sőt a föld után járó haszonbéréren kívül különféle munkára is költöttem, így a földön áthuzódó árkot betemettem stb., most az illető visszaköveteli a földet, de a költségeket nem akarja megfizetni. Jogos-e az eljárása? (6243. sz. előfizető, Sarkad.) — **Felelet:** 1. Forduljon az Északamerikai Egyesült Államokban levő m. kir. konzulátusokhoz és kérje meg ügyének ellintézésére. Több konzulátusunk van az Egyesült Államokban, ezek címe: (1.) Royal Hungarian Consulate General New-York, N. Y., 25, Broadway. — (2.) Royal Hungarian Consulate Chicago, III. Room 505, 440 South Dearborn Street. — (3.) Royal Hungarian Consulate Cleveland, O., 750, Prospect Ave Rooms 201/203. — (4.) Royal Hungarian Vice-Consulate Denver, Co. 2. Nem, a költségeket meg kell téríteni.

Kérdés: 1. *Nyolc hold és 400 négyszögöl földem és 2100 négyszögöl szőlőbirtokom van. A kis gazdaság után 56 pengő 60 fillér földadót követelnek, amit én tulságos soknak találok. Hová forduljak, hogy megvizsgálják panaszomat és adómat mérsékeljék?* 2. *Hol valorizálható a magántartozás és költségbe kerül-e a valorizáltatás?* (D. J., Páhi.) — **Felelet:** 1. Hogy adóját helyesen vetették-e ki, nem tudjuk megállapítani, mivel nem tudjuk földjének kataszteri tiszta jövedelmét. A földadó helyes kivetését ön is ellenőrizheti. A földadó összege a föld kataszteri tiszta jövedelme pengőre átszámított értékének 25 százaléka. Az adó mérséklése iránt adjon be kérvényt az illetékes m. kir. pénzügyigazgatósághoz. 2. Kérdése nem egészen világos. Nem értjük, hogy a „hol valorizálható“ mire vonatkozik, helyre, azaz bíróságra, ahol a valorizálást kérni kell, vagy pedig a tartozás fajára vonatkozik? Tanácsoljuk, hogy figyelmesen olvassa el lapunk 20., 22. és 24. számában megjelent „A valorizációs törvény magyarázata“ című közleményeinket.

Kérdés: *Tűzkár ellen biztosítottam, de időközben súlyos anyagi veszteség ért, úgy hogy a biztosítást kénytelen voltam felmondani. A felmondás alkalmával az egyévi díjat a kötvénynyel együtt beküldtem a társasághoz, ahol azonban nem fogadták el a felmondást és a biztosítás folytatását követelik: jogos-e ez?* (A. L., Sajómercse.) — **Felelet:** A felmondás alkalmával az első évi díjat és a tartamengedményt kellett megfizetnie, ha ezt megtette, úgy a társaság kötelezhető a felmondás elfogadására.

Kérdés: 1. *Hadikölcsön-életbiztosításom van, be kell-e jelentenem valorizálás végett a biztosítóintézetnél?* 2. *Hány pengőt ér az 1917. évi december havi 1160 korona?* (H. J., Gamás.) — **Felelet:** 1. Nem kell a biztosítónál bejelenteni, mivel a hadikölcsön-életbiztosítás kötvénye rendes hadikölcsönkötvénynek számít és éppugy, mint a hadikölcsönkötvény, annak idején járadékban részesül. 2. Körülbelül 676 pengőt.

Kérdés: *Hol lehet értékesíteni az anyarozsot?* (Sz. J., Répcelak.) — **Felelet:** Budapesten a Pantodrog gyógynövénykereskedelmi rt. (V., Visegrádi-utca 7.) az idel tisztított és kifogástalan száraz áru kilogrammjáért 5—5.50 pengőt fizet.

Kérdés: 1. *Még tavaly októberben felvettek rendőrkézből, de a behívót még ezideig nem kaptam meg, mi lehet a késedelem oka és hová forduljak, hogy ügyemet megsürgessem?* 2. *Mennyi fizetést kap egy rendőrkézből és kap-e családi pótlékot?* 3. *Hol lehet megkapni Budapest térképét és milyen áron?* (B. J., Dunapataj.) — **Felelet:** 1. Nézzon utána ügyének annál a hatóságnál, ahol kérvényét beadta. 2. Havonta 84 pengő, ezenkívül családtagonként 12.60 pengő. 3. Lapunk kiadóhivatalában kapható Budapest székesfőváros térképe az utcák jegyzékével együtt. Ára 3.50 pengő.

Kérdés: 1. *Tavaszi vetemény alá szuperfoszfátot akarok adni, el lehetne-e keverni a téli mély szántás alkalmával a műtrágyát és hasznos lesz-e ilyen módon?* 2. *Ha zabtakarmány alá műtrágyát adok, kell-e ősszel a buza alá újból adnom?* (N. D., Nagyszokoló.) — **Felelet:** 1. A szuperfoszfátot nyugodtan elszórhatja az őszi szántás előtt. 1. A zabtakarmány után vetett buza alá is tanácsos lesz újból 150—200 kg. szuperfoszfátot adni.

Kérdés: *Lapályos fekvésű szőlőben állandóan savanykás bor terem. Szeretném a bor ízét valami módon feljavítani, hogyan volna ez lehetséges?* (Sch. K., Székesfehérvár.) — **Felelet:** A bor savanyúságát csökkenteni úgy lehet, ha beléje tiszta (praecipitált) szénsavas meszet keverünk. Egy hektoliterbe előbb csak 5—6 dekát keverjen, s ha ezután is erősen savanyu, akkor még 5—6 dekát. Tulsokat nem jó lenne hozzákeverni, mert a fölös mennyiség lugos izüvé tenné a bort. Ezzel persze nem lesz a bora se erősebb, se édesebb, csak a savanyúsága csökken. A cukortartalom fokozására az erjedés előtt besűrített mustot kell a musthoz adni.

Kérdés: Tavaly az aranyranet almatermésemet szedés után világos és szellős helyre tettem, télire való megőrzés végett. Alig egynéhány hét után azonban az almám nagyrésze elromlott, ugyanarra, hogy ki kellett dobnom. Az idén ismét el akarok tenni almát télire, de nem szeretnék úgy járni, mint tavaly, mit tegyek? — **Felelet:** Nagy gondot kell arra fordítani, hogy a gyümölcskamra fala és deszkaállványa száraz és penészmentes legyen. A rothasztó gombák megsemmisítésére jó lesz kikénezní előzőleg a helyiséget s ha mégis egynémelyik romlani kezdene, rögtön kivenni a többi közül.

Kérdés: 1. Cseresznye- és meggyfám levele elsárgult és összesodródott, majd pedig lehullott, mi lehet a levelek baja és hogyan volna lehetséges az orvoslás? 2. Szilvafáim elmezgásgódtak, mi lehet a mézgásodás oka és hogyan lehetne a fákon segíteni? 3. Alkalmas-e az agyagtalaj gyümölcsfatelepitésre? 4. Szabad-e a szomszéd telkére néző házfalon ablaknyitást vágni, ha az épület villaszerűen épül és szabad-e akkor, ha szorosan a határon építék? (F. Gy., Szakmár.) — **Felelet:** 1. A cseresznyefán és meggyfán összesodródott, elszáradt, de le nem hullott leveleken egy gomba (Gnomonia erythrostoma) élőködik. Az elszáradt leveleket el kell égetni. Ajánlatos az ágak ritkítása is, mert a napfény a gombának ellensége. 2. A mézgafolyás oka is egy gomba. A mézgafolyásos foltok egész az egészséges részig kivágandók és elégetendők. Mikor a levelek félnagyágura fejlődtek ki tavasszal, jó lesz a fákat 1 százalékos bordói lével (1 kg. rézgálic, 1 kg. mész 1 hektoliter vízre) megpermetezni. 3. Az agyag alkalmas gyümölcsfatermesztésre, ha az altalaj vizet áttersztő. 4. Erre általánosságban nem lehet válaszolni. Ha villaszerűen épít, úgy természetesen minden oldalon nyithat ablakot. Ha a határra épít, úgy a szomszéd engedélye alapján, vagy pedig akkor, ha szolgálmi joga van az ablaknyitásra.

Kérdés: 1. Hová forduljak kölcsön végett? 2. Mi az amortizációs kölcsön? (Sz. K., Magyartelek.) — **Felelet:** 1. Forduljon a lapunkban hirdető bármelyik pénzintézethez. Ha a Kisbirtokosok 8¼ százalékos törlesztéses kölcsönéből akar részesedni, úgy előbb olvassa el lapunk június 24-én megjelent 26. számában közzétett cikkünket és forduljon a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez (Budapest, V., Géza-utca 2.) 2. Amortizációs, vagy törlesztéses kölcsönről akkor beszélünk, ha a kamatfizetés alkalmával a kölcsönvett tőkének bizonyos részét is törlesztjük.

Kérdés: Öten vagyunk testvérek, közte ketten fiuk; én az ücsémmel összekülönböztem és békesség kedvéért elmegyek a háztól, kizárhat-e apám emiatt a köteles részből? (S. M. J. A.) — **Felelet:** Nem.

Kérdés: Melyik a legjobb gyártmányu műtrágyaszóró gép? (Ifj. K. A. Pasztaberki.) — **Felelet:** Sajnos legjobb műtrágyaszóró gépet nem ajánlhatunk, már csak azért sem, mert ha véletlenül a gép nem felelne meg, akkor az ajánlott cégre vonna le kellemetlen következtetéseket. Ezért azt tanácsoljuk, forduljon a következő cégekhez és kérjen tőlük reánk való hivatkozással ajánlatot: M. kir. Államvasutak Gépgyárának vezérigaznoksága (Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.), Első magyar gazdasági gépgyár rt., (V., Vilmos császár-ut 65.), Fehér Miklós gépgyár rt., (V., Váci-ut 80.) Kühne mezőgazdasági gépgyár rt., (V., Vilmos császár-ut 59.), Hofherr-Schranz-Clayton-Schutt-leworth rt., (V., Vilmos császár-ut 57. stb.)

Kérdés: 1. Milyen iskolába vesznek fel hat elemiit végzett, 20—21 esztendősi ifjakat? 2. Melyik hónapban fizetnek legtöbbet a gabonáért? 3. Hol vásárolhatok hegedükottát és milyen áron? (1967. számú előfizető, Egyed.) — **Felelet:** Polgári iskolába mint magántanulót, de földműves- és mezőgazdasági iskolába rendes tanulóként felveszik. 2. Az a termés mennyiségétől, a szállítási viszonyoktól és főként a fogyasztás nagyságától függ. Az utolsó téli hónapokban, februárban elég magas szokott lenni, ugyszintén a három nagy ünnep: karácsony, husvét és pünkösdkor is érezhető némi áremelkedés, amit a megnövekedett fogyasztás idéz elő. 3. Bármilyen kottát készséggel beszerez a lapunk könyvosztálya, de előbb írja meg, hogy milyen, kezdő, haladó, iskolakottára, vagy pedig dalos kottára van szüksége.

Kérdés: 1. Apám 1912-ben lánytestvéremet 6000 koronával örökségi rész fejében kielégítette. Testvérem irást adott arról, hogy többet nem követel, előállhat-e most még valami követeléssel? 2. Öregapám végrendelete értelmében bátyám 1913-ban ötezer koronát, néném pedig háromezer koronát tartozott nekem fizetni; bátyám 1925-ben megfizette az összeget, de nem valorizálva, néném azonban egyáltalán nem fizetett semmit, mennyit követelhetek az egyiktől és mennyit a másiktól? 3. Apósom 1914-ben hitbér fejében háromezer koronát ígért nekem, de a pénz helyett kétezer négyyszögöl földet adott; követelhetek-e még valamit? (4568. előfizető Szakály.) — **Felelet:** 1. Leírása szerint — ha megkárosítás nem történt — követelése nem lehet. 2. Méltányos — ötvenszázalékos — valorizálás esetén nényjéte körülbelül 1750 pengőt, bátyjától pedig körülbelül 2900 pengőt kérhet. 3. Véleményünk szerint nem.

Kérdés: Mechanikus inas szeretnék lenni; négy polgári iskolát végeztem és tizenhétéves vagyok, felvesznek-e? (V. B. Ráckeve.) — **Felelet:** Forduljon a következő budapesti cégekhez: Astra mechanikai gyár (Budapest, VII., Dob-utca 63.), Dobó Pál (IX., Liliom-utca 28.), Pannónia mechanikai gépműhely (IV., Vármegye-utca 7.), Szegő József (Ujpest, Pálffy-utca 7.), Keilner József (Ujpest, Jókai-u. 19.)

Kérdés: Mennyit ér 1907. évi 620 aranykorona? (W. M. Kelecsény.) — **Felelet:** Körülbelül 720 pengőt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

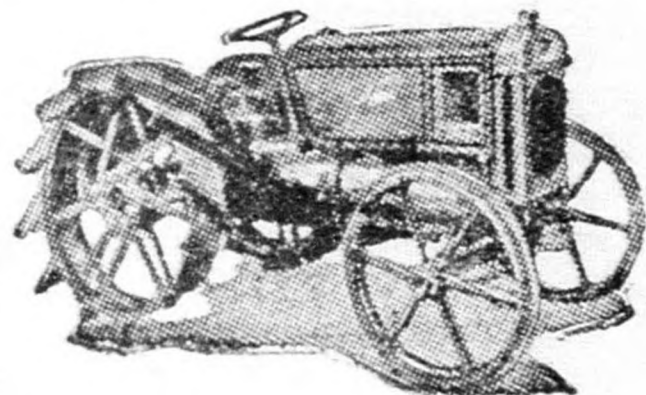
V. V. Kisbicsérd. Hálás köszönetünket küldjük előfizetőgyűjtő munkájáért. Mutatványszámot is küldöttünk, a kért jutalomkönyvet is megküldöttük címére. A rejtvény jó. A tréfa ezuttal — sajnálatunkra — nem vált be. A cikket közöltük mai számunkban. — P. V. Foktő. Örömmel köszöntjük előfizetőink táborában. A lapot küldjük. Kérjük, fogadja továbbra is pártfogásába és igyekezzék új híveket toborozni táborunkba. — A. S. Sajómercse. Az első jó. — Z. Gy. K.-né, Páhi. Rejtvényére rövidesen sor kerül. — G. F. Felsővadász. Ez a rejtvény már megjelent többször a „Vasárnap”-ban, mást kérünk. — A tréfa jó. — Sz. J. Rejtvenymegfejtéseit várjuk. — L. A. Kiskundorozsma. A működvelő előadás képét mai számunkban közöljük, a többire jövő héten kerül sor. — K. G. Halászi. Közlünk belőlük. — F. P. L. Kondó. Válogatunk belőlük. — Ifj. G. V. és Zs. Gáborján. Sor kerül rájuk. — Ifj. B. L. Jászberényfelsőmezőtanya. Rejtvénye hibás; mást kérünk. — F. F. Bajna. Kérését megfontolás tárgyává tesszük és valószínűleg — teljesítjük. — Ifj. T. S. Tengőd. Verseit megkaptuk, nemsokára választ küldünk rájuk. — F. S. Szigetvár. Küldeménye beérkezett, türelmet kérünk, míg áttauulmányozásukkal végzünk.

Idejében és legolcsóbban végzi el a szántást, ha

Austin
fraktori

Ára 7904 pengő

Kedvező fizetési feltételek!

Kérje 20 sz. árlapunkat.

használ. Nagy teljesítményű, keveset fogyaszt, üzembiztos, egyszerű kezelésű és mivel jó anyagból van gyártva, hosszú élettartamu.

SATURNUS R.-T., Budapest, VI., Teréz-körut 40.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(15. folytatás.)

— Tudom — erősítette Mary s egész lénye ijedséget árukt el. — Olyan éhes szemekkel mered rám mindig... erőszakoskodni is próbált, de akkor megkapta a magáét... Tommy leütötte...

— Ah! Tommy? Ki az a vasöklü Tommy?

A fiatal leány arca elpirult. Lesütötte a szemét, úgy mondta nagy zavarral küzdve:

— Tommy... az Tom Brett... A legaranyosabb fiu a bányában... és nagyon szeret engem...

— Ah, ah! — csattant fel a rendőrfőnök hangja. — Hiszen ez nagyon regényes história! Ugy látom, Miss Mond, hogy ön sem idegenkedik attól a legaranyosabb fiutól, aki kétségkívül nagyon derék fiu lehet, ha már az öklét is megmutatta annak a Wilkinsonnak. Szeretném megismerni Tommyt.

— Ó, ő nagyon távol dolgozik innen, — mondta szomorúan Mary — amikor az a dolog történt, Wilkinson áthelyezte a legtávolabbi bányába s azóta csak este láthatjuk egymást...

— Ezt bizony nehéz elviselni, — mosolygott Haig, majd dühösen tette utána — átkozottul gonosz lélek ez a Wilkinson!

— Ugy félek tőle, — rezzent meg ismét a fiatal leány — attól tartok, hogy Tommy ellen is valami gonoszat forral.

— Érthető, hogy amiatt az ökölcsapás miatt nem találja rokonszenvesnek Tommyt, de hogy bosszút ne állhasson, megkérem Mr. Osbornet, hogy Tommyt helyezze vissza... oda, ahol közelebb van a szőke Maryhez.

— Ó, — emelte fel kezét könyörögve a leány s a szemében az öröm lángja csillant fel — ha megtenné ezt! Tommy megérdemli, — tette utána kedves egyszerűséggel — nagyon megérdemli...

— A legaranyosabb fiu mindent megérdemel... Nyugodjék meg, kedves Mary, Tommy visszakerül a völgybe!

Imádságos hála volt a fiatal leány tekintetében, ahogy Haigra emelte az arcát. A két férfi már lenn járt a völgyben, amikor Mary Mond még mindig ott állott a fensik meredek szélén és merőn utánuk bámult.

— Egy emberrel több van, akire számíthatunk, — szólalt meg hosszú hallgatás után a rendőrfőnök. — Tom Brett egyszer már leütötte Wilkinson, tehát a mi emberünk. Azt hiszem, minden tekintetben számíthatunk rá.

Osbornet a vízzel elárasztott tárna előtt találták. A milliomos örvendező arccal fogadta őket.

— Nem olyan súlyos a baj, mint hittem... — mondta — a tárnát hamarosan rendbehozzák s ismét megindulhat a munka. Voltaképpen nem is értem, hogy az a Wilkinson emiatt szükségesnek tartotta, hogy idejőjjenek.

— Átkozott gaz fickó, — mormolta magában Haig — szüksége volt erre az ürügyre, hogy idecsalja a gazdáját!

— Mondottál valamit?

— Nem én, csak magamban dudolgattam... De szeretnék valamire megkérni.

— Nos?

Haig félrevonta Osbornet.

— Phil, — sugta neki — nagy súlyt helyezek arra, hogy egy Tom Brett nevű fiatal bányászod, akit Wilkinson áthelyezett egy távolabbi bányába, visszakerüljön a völgybe...

— Erről nem tudok semmit... Ha Wilkinson áthelyezte, valószínűleg meg volt rá az oka...

— Ó, igen, nagyon súlyos oka volt... — mosolygott Haig, — arra kérlek azonban, hogy...

— Jimmy, — kiáltott fel Osborne — mire jó ez a sok beszéd? Ha szükséged van arra a Tom Brettre, akkor visszajön ide...

— Nagy szükségem van rá és szeretném, ha azonnal intézkednél ebben az ügyben.

Osborne elküldte egyik emberét Brettért. Amíg várakoztak, Haig kétszer is kiszivta pipáját.

— Ez a Wilkinson nincs itt? — kérdezte sűrű füstfellegbe burkolózva.

— Még én se láttam ma, — sietett válaszolni Osborne. — Őszintén szólva, bosszant ez a hanyagság. Elvégre tudhatta, hogy ma megtekintem az elöntött tárnát, kötelessége lett volna megjelenni... Keresttem a lakásán, de nem volt otthon. Azt mondták, hogy még az éjszaka eltávozott...

— Hová? — csattant fel Haig hangja.

— Nem tudják, — vont vállat Osborne.

A rendőrfőnök sokatmondó pillantást váltott Zentayval, azután megcsattogtatta az ujjait.

— Egyre jobb... egyre érdekesebb... — mormogta magában s elbáméskodott a fensik felé, amelynek szélén idelátszott az öreg Bobby háza.

A magyar fiu szótlánul figyelte barátját. Mindketőjüknek arcán ugyanazon gondolat futott át.

— Wilkinson munkába lépett!

Zentay látta, hogy Haig arca elborul s szeméből különös komolyság tör elő. Tudta, hogy ilyenkor nem szabad zavarnia a töprengésekbe mélyedt Haigot, várt tehát, amig megmozdult. Akkor azután odament hozzá és a vállára tette a kezét.

— Azt hiszem, — sugta — hamarosan megkezdődik a tánc.

A rendőrfőnök bólintott.

Ebben a pillanatban lárma ütötte meg a fülüket. A völgy északi vége felől egy férfi közeledett futva feléjük, nyomában azzal az emberrel, akit Osborne küldött el Tom Brettért.

— Ahol jön ni, Tommy... — mondták a bányászok Osbornenak. — De mi az ördögöt jártatja ugy a száját, meg úgy rohan, mintha veszett farkas kergetné.

Most már jól lehetett hallani, hogy mit kiabál Tom Brett. Most már megértették öblös hangon elkiáltott szavait:

— A hiénafejű! A hiénafejű!

(Folytatjuk.)

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletesebb gyógyszere.

„GAMMA“

hajszippan

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a fej és a hajbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt.
FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII., Murányi utca 46.

Telefon: József 464-71.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Harcol aluminium a élet ért

(Beküldte Hajós Terus Fehértőről.)

2. Kereszt-szórejtvény.

Vízszintes sorok:

1. Első szüleink egyike. 3. Összetett betű. 4. Névelő. 6. Szobrász teszi. 8. Víz növény. 10. Régi írmérték. 11. Földműves szerszáma. 12. A házak falalkatrészét készíti. 14. Minden késnek van. 15. E nélkül nincs ember a földön. 16. A lovak kedvence eledele. 17. A városban kérdezzük, ha valamit venni akarunk, hogy: „Mi az...?” 18. Kettő egy...! 20. A koldus teszi.

Függőleges sorok:

1. Az okos embernek sok van. 2. Gyermekek szölitja így az atyját. 3. Amire otthon filni szoktunk. 5. Csépléskor a gabona ebbe folyik. 6. A falvak fáradhatatlan harcosa és kedvence betilapja. 7. Ételen nélkülözhetetlen. 8. Ényhe tiltakozás. 9. Hónap. 13. A kopár szó más alakja. 14. Világtáj. 19. Hegyes szerszám. 21. Személyes név más.

(Beküldte Bene Lajos Mattyról.)

3. Szórejtvény.

Magaslat o Verdun

(Beküldte Bartos József Pusztahencséről.)

4. Szórejtvény.

K K K a g öreg
verset ir a vízi szárnyas

(Beküldte ifj. Császár Ignác Mezőtúrkánynál.)

5. Számrejtvény.

11	1	2	7	13	4	Minden házban van.	
	5	3	25	7	22	Gyümölcs.	
		20	23	24	14	Ilyen kutya is van.	
9	10	6	14	27	26	Hétköznap.	
		21	8	25	12	15	Napkeleti böcsék ajándéka.
				18	16	Fán van.	
				17	19	Két mássalhangó.	
				1—27		Egy magyar dal kezdő sora.	

(Beküldte Tábori Juhász István Boroláról.)

6. Szórejtvény.

lakoma
k

(Beküldte Horaniza Mariska Mohácsről.)

7. Szórejtvény.

Mocsár dézsa
(á=a) (á=a)

(Beküldte Dobó Lajos Öttömösről.)

8. Névrejtvény.

Bélabánya, Ungvár, Tatabánya, Petrozsény, Déva, Arad, Eger, Salgótarján.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy kilencedik város nevét kapjuk.

(Beküldte Őri Erzsébet Csánigról.)

9. Szórejtvény.

Kalap
üt kutya a
(e=é)

(Beküldte ifj. Szabó István D-ről.)

10. Szórejtvény.

pestis ?

(Beküldte Farkas Károly Kiskundorozsmáról.)

11. Szórejtvény.

nem kicsi o c (é=e)
á

(Beküldte Csóka Kázmér Nógrádpatakról.)

12. Szórejtvény.

cs A bot (-l)
A (é=á)

(Beküldte Tóth András Békésgyuláról.)

13. Betűrejtvény.

z B sz l (e=é)
P

(Beküldte ifj. Kis Bagoly József Botykáról.)

14. Betű- és szórejtvény.

Au Balaton Q mi
(k=g)

(Beküldte László József Putnokról.)

15. Pontrejtvény.

T . v . g . p . t . r . z . z . ő . z . l . s . k . s . i
l . r . é . i . e . a . é . a . y . s . e . t . g .
h . z . m . t

(Beküldte Balogh Pál Tormaföldről.)

16. Pontrejtvény.

A . é . b . b . m . g . f . k . t . n .

(Beküldte ifj. László Ferenc Szalafőről.)

A rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, a 39-ik számban közöljük.

A 33-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Vizpára.** 2. Szórejtvény: **Helyettes.** 3. Szórejtvény: **Éjféle nap.** 4. szórejtvény: **Párnahuzat.** 5. Névrejtvény: **Deák Ferenc.** 6. Betű- és szórejtvény: **Törékeny termék.** 7. Szórejtvény: **Céllövészet.** 8. Szórejtvény: **Párdúc.** 9. Betűrejtvény: **Tréning.** 10. Szórejtvény: **Nótás kapitány.** 11. Szórejtvény: **Kaptafa.** 12. Szórejtvény: **Dunán innen, Dunán túl.** 13. Betűrejtvény: **Fényképész.** 14. Szórejtvény: **Kerék.** 15. Névrejtvény: **Perlaky György.** 16. Szórejtvény: **Ellenpárti.** 17. Szórejtvény: **Cserkész.**

Helpesen megfejtették: Buzás Sándor, id. Kiss Ágoston, Vencze László, ifj. Szántó István, Habony Teréz, Vallyon Éva, ifj. Hajdú József, ifj. Rajos József, Garbai Annuska, ifj. Horváth József, Szily Mariska, ifj. Kiss Domonkos Pál, Sztraka Ferenc, Salacz Gyula, Guilmann József, Lipták Ferenc, Vajtkó Benő, Győrbiro Kálmánné, ifj. Peresztegi József, ifj. Ábrahám Ferenc, Kiss Péter, Bedő István, Wenk Antal, Inezedy Márton, Szűcs Sándor, ifj. Borics László, Váci István, Jenczer János, ifj. Renesicsovszky István, Peták Vilmos, Boda István, ifj. Borsos István, Farkas Károly, Tompos Dénes, Zilahy Juliska, Studinger Erzsike.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Renesicsovszky István (Debrecen), Vallyon Éva (Leányfű), ifj. Hajdú József (Orosháza), Váci István (Patak) és ifj. Peresztegi József (Rezi).

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösréz-ből
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR

Kitűnő gyártmányu

szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhető

SZONTÁGH PÁL rézáruraktár
Cégtulajdonos: **TERÉNY S.-né**

Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.

Telefon: Aut. 866-29.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 2-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Fülöpszállás, Kisujszállás, Szolnok.
— **Ló- és kirakodóvásár:** Csépa. — **Kirakodóvásár:** Gyula.

Szeptember 3-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Akasztó, Alberti, Balatonlelle, (sertésvásár bizonytalan), Bares, Bonyhád, Celldömölk, Dédes, Dunapentele, Enying (sertésvásár bizonytalan), Felsőseged (sertésvásár bizonytalan), Győr, Jászapáti (bizonytalan), Kapuvár, Kőszeg, Mészla, Mór (sertésvásár bizonytalan), Nagyfűged, Németbóly, Nyiregyháza, Perkáta, Pécs, Rétság, Sátoraljaújhely, Szentgál, Szikszó, Tiszatarján, Tompa, Tüskevár (sertésvásár bizonytalan), Zalaapáti (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Szirák. — **Ló- és marhavásár:** Felsőireg. — **Lóvásár:** Sopron. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szepetk.

Szeptember 4-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Alsópaty (sertésvásár bizonytalan), Beled, Hőgyész (sertésvásár bizonytalan), Marcali, Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Szamosszeg, Szentlőrinc, Szombathely. — **Állatvásár:** Simontornya. — **Kirakodóvásár:** Felsőireg, Szirák.

Szeptember 5-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Bük (sertésvásár bizonytalan), Kaba, Kaposvár, Nagylengyel, Vizvár, Tizsakarád. — **Állatvásár:** Kunhegyes, Miskolc. — **Sertésvásár:** Orosháza. — **Kirakodóvásár:** Simontornya, Szombathely.

Szeptember 6-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Csaroda, Encs, Etyek, Görgeteg, Ibrány, Kutas (sertésvásár bizonytalan), Onód, Pápateszér. — **Állatvásár:** Celldömölk, Kiskomárom, Putnok, Tizsafüred. — **Ló- és marhavásár:** Orosháza.

Szeptember 7-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Buj, Cegléd, Magyarmecske. — **Állatvásár:** Gyöngyös. — **Kirakodóvásár:** Orosháza.

Szeptember 8-án, szombaton.

Nincsen vásár.

TRÉFÁK

Bíró előtt.

Bíró: Én barátom, soknak tartom egy pofonért husz pengőt kért.

Panaszos: Látszik, hogy a bíró ur még nem kapott olyan pofont, mint amelyikért én kérem a husz pengőt.

(Beküldte B. Kiss Lajos, B.-Derecskéről.)

Cigányésszel.

Bíró: Hová való az az ember, aki magát megsértette?

Cigány (mint panaszos): Az kérem, csak az akasztófára való!

(Beküldte: Bene Lajos Mattyról.)

Utbaigazítás.

— Ugyan kérem, hogy jutok leggyorsabban a rendőrségre?

— Menjen be ide a péküzletbe, emeljen el egy kenyeret, azonnal ott lesz.

(Beküldte: Peták Vilmos Kiskundorozsmáról.)

Furesa magyarázat.

Télen egy zsidógyerek későn ért az iskolába, kérde hát a tanító ur:

— Hol voltál ilyen soká?

— Kérem, tanító ur, — felel a Kóbi — igen sikos volt, amint erre felé egyet léptem, kettőt mindjárt visszafelé csusztam.

— Hát akkor, hogy értél ide?

— Kérem, tanító ur, megfordultam hazafelé é segyet arra léptem és kettőt errefelé csusztam.

(Beküldte: Simon Dezső Bedegről.)

Forró esők.

Vasárnap délután látogatóban van egy udvarló jegyesénél. Az imádott hölgy vendégétől forró esőket kér. Az udvarló egykedvűen válaszol:

— Nagyon sajnálom, drága angyalom, de nem tudok eleget tenni forró kívánságának, mert amióta jegyben vagyunk, folyton lel a hideg.

(Beküldte: ifj. Császár Ignác Mezőtárkányból.)

A részeg ember.

Egy részeges ember hazafelé ballagott. Utközben megkérdezett egy fiút:

— Te fiam, nem lyukas az ut, mert mindig megbotlom.

(Beküldte: Hancséros Imre Fertőszéplakról.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 27-én.)

Gabonatözsde. Készárúpiac: Buza 77 kg.-os tiszavidéki 27.20—27.40, felsőtiszai 27.10—27.30, fejmegyei, bácskai és dunántuli 27.00—27.20, pestvidéki 27.05—27.25, 78 kg.-os tiszavidéki 27.40—27.60, felsőtiszai 27.30—27.50, fejmegyei, bácskai és dunántuli 27.20—27.45, pestvidéki 27.25—27.50, 79 kg.-os tiszavidéki 27.65—27.85, felsőtiszai 27.55—27.75, fejmegyei, bácskai és dunántuli 27.45—27.65, pestvidéki 27.50—27.70, 80 kg.-os tiszavidéki 27.90—28.00, felsőtiszai 27.80—27.90, fejmegyei, bácskai és dunántuli 27.65—27.75, pestvidéki 27.70—27.80. Rezs pestvidéki (uj) 25.25—25.40, más (uj) 25.15—25.25. Árpa elsőrendű (uj) 27.25—27.75, közép 27.00—27.25, sörárpa felv. 28.50—31.00, egyéb 28.00—29.50. Repce 44.50—45.50. Zab elsőrendű (uj) 26.50—26.75, közép (uj) 26.00—26.25. Tengeri tiszántuli —, egyéb 31.60—31.90. Korpa 21.00—21.25 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Buza októberre 27.76—27.78, márciusra 30.84—30.86, májusra 31.06—31.08, szeptemberre 26.60. Rozs októberre 26.52—26.54, márciusra 28.64—28.66. Tengeri júliusra 32.00, májusra 28.70—28.72 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 52—60, duplanullás finom tészta-liszt 48—50, nullás 48—50, kettős főzliszt 46—48, négyes kenyérliszt 44—48, hatos 39—42, nullás rozsliszt 48 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilogrammonként, minőség szerint: bab, fehér 50—52, bab, tarka 44—48, bab, fűrj 48—52, biborheremag 85—90, baltacimmag, irányár 45—50, csillagfűrtmag, új áru 26—28, kendermag, technikai célokra 40—42, lenmag 45—48, mák, étkezési célokra 100—105, muhar 54—56, mustár 48—52, ősziborsó 40—42, pohánka 32—34, szöszösbükköny 50—56 pengő.

Abraktakarmánypiac. Buzakonkoly 21.50, buzatakarmanyliszt 25, napraforgópogácsa 31, pohánkatakarmányliszt 26.50, rozskonkoly 21.50, rozskorpa 21.50, rozstakarmanyliszt 25, szójababpogácsaliszt 36, tökmagpogácsa 35 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban árak: Őszi rózsaburgonya 12—12½, nyári rózsaburgonya 13½—14 fillér kilogrammonként.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű 6 15—18, réti széna másodrendű 6 12.50—14.50, réti széna harmadrendű, csomagolásra 5—12, muharszéna 15—19, lucernaszéna 16.50—22, lucerna- és széna-keverék 14.50, alomszalma elsőrendű 5—6, alomszalma másodrendű 4—4.50, zsupszalma 6.50—7 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós elsőrendű 1.40—1.52, kivételesen 1.58, másodrendű 1.20—1.36 pengő kg.-ként élő-súlyban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőségű 100—116, kivételesen 128, középminőségű 78—98, gyengébb 60—76, bika, legjobb 104—120, közép 90—102, gyengébb 72—88, tehén, legjobb 94—110, kivételesen 112, közép 74—92, gyengébb 54—72, növendékmarha 64—100, ki-csontozni való marha 30—54 fillér kilogrammonként.

Lóvásár. Jobbminőségű lovak: háttas csikó 20—90, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 300—600, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 185—490, alarendelt minőségű lovak 30—225, vágólovak 20—200 pengő darabonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 154—170, közepes 172—180, nehéz sertés 184—194 fillér kilogrammonként élő-súlyban.

Gyapju. Tájékoztató árak: tiszavidéki uralági gyapju 3, parasztyapju 2.60—2.70, báránygyapju 2.20—2.30 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.55—1.65, marhabőr (tarka) 1.70—1.80, borjubőr (hosszu lábbal) 2.80—2.90, juhbőr 1.20—1.40 pengő kilogrammonként.

Tömlők

kerti locsolásra,
— tűzoltásra —
és minden más célra
garantált legjobb
minőségben.

Vizmentes
ponyvák, zsákok,
auto-traktor
— csapágyfém —
E M E L Ő K.

Minden egyéb műszaki cikk elismert
szállítója a közismert szaküzlet
Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53.
Alapítva: 1884. Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—640, rostélyos, vastaghátszin, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 220—300, fartő, hátszin, csontos oldalas, tarja, szegye 160—280, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 320—440, sütnivaló 180—340, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 200—240, gerinc, lapocka 40—200, pörköltnek való 120—160 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 340—440, friss comb, tarja, lapocka 280—340, friss oldalas 220—280, kocsonyának való 60—140, vese velővel 200—260, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—440, olvasztani való szalonna 208—236, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 240—280, hárj 220—260, zsíros tepertő 220—260, sertézsír 216—240 fillér kilogrammonként.

Baromfi. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 350—500, csirke 120—350, ruca 250—1000, lud 500—1800, pulyka 400—800 fillér darabonként. **Leölt állatok:** Tyúk 240—300, csirke 280—450, hizott ruca 280—340, sovány 240—280, lud, hizott 280—340, sovány 240—280, sovány pulyka 240—260, ludmáj 400—1000, ludzsír és hárj 320—500, ludaprólék 160—230 fillér kilogrammonként. **Tojás:** Friss teatojás 13—15, főztojás 11—12 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Ponty 200—350, kárász 180—200, compó 200—220, apró kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 20—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 35—41, lefölözött 15—18, yoghurt 88—155, tejszín 300—360, tejföl 160—240, centrifugált teavaj, tömbben 640—700, 10 dkg-os csomagolásban 700—740, főzvaj 500—600, szedett vidéki vaj 500—580, juhvaj 540—600, tehénturó 100—130, sovány tehénturó 78—100, juhturó 300—380, keverturó 200—300, hazai ementáli sajt 540—600, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 80—120, hántolt egész borsó 100—160, feles 80—130, fehér aprószemű bab 45—64, nagyszemű 54—80, színes 48—80, finom árpakása 80—100, durva 60—72, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével, csomója 4—20, petrezselyem zöldjével, csomója 3—20, zeller ujdonság, zöldjével darabja 2—10, kalarábé zöldjével, darabja 2—10, karfiol 60—150, vörshagyma zöldjével, csomója 4—10, makói vörshagyma kilogrammja 24—26, közönséges vörshagyma 16—24, fokhagyma zöldjével 40—55,

cékla 16—30, hazai fejeskáposzta 20—40, savanyított káposzta 60—80, kelkáposzta 26—70, vörskáposzta 24—50, rózsaburgonya 14—20, közönséges 13—20, tömör csiperkegomba 260—500, fekete retek 10—30, hónapos retek csomója 10—18, savanyítani való ugorka 20—60, salátának való 12—30, ecetes ugorka 90—120, kovászos 60—80, apró, hegyes, zöldpaprika, darabja 1—3, tölteni való 2—6, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100, főzötök 12—20, gyalult 30—40, paradicsom, ujdonság 16—40, zöldbab 70—140, zöld vajbab 60—140, hüvelyes zöldborsó 120—160, kifejtett 320—360, zöld tengeri csó, darabonként 4—12, sóska 30—40, tisztított paraj 30—50, főzött paradicsom, literje 80—100 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Közönséges kevert alma 20—80, körte, közönséges 25—140, szilva 20—40, szilvaiz 136—165, gyümölcsiz 140—360, befőzni való ringló 20—60, kajszinbarack 20—100, őszibarack 60—200, görögdinnye 15—50, sárgadinnye 26—100, csemegeszőlő 100—160, keményhéjú dió 100—140, dióbél 400—560, héjazott mogyoró 320—400, héjazott mandula 640—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemespaprika 460—600, félédes, gulyás 380—500, rózsapaprika 280—400, erős 200—240, kereskedelmi 150—200, kék mák 120—150, közönséges 100, pergetett méz 200—240, házi színezappan 140—180, közönséges háziszappan 100—132 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac az árak továbbra is változatlanok. Kereslet nincsen és vásárlás az alacsony és nyomott árak mellett is alig történt az utolsó héten. 10—12 fokos zöldfehér áruért Malligand-hektoliterfokonként 3.60—4, kadarkáért egyes helyeken még ennél is valamivel kevesebbet, uradalmi tételekért pedig 4—5 pengőt kérnek. Óborokért többet kérnek, azonban kereslet irántuk egyáltalán nincsen.

Szesz és szeszestalok. Törköly 4.80—5 pengő, seprőpálinka 4.50 pengő, eperpálinka 4.50 pengő szilvórium 5.40—5.60 pengő, elsőrendű kék áru 6—6.20 pengő, borpárlat 6 pengő. Az árak 10.000 literfokonként plusz 2 százalék forgalmi ad terhelőállomáson értendők.

Fapiac. Válogatott lucfenyődeszka 125—136, elsőrendű áru 125—132 pengő, másodosztályú anyag 102—108 pengő, harmadrendű 86—92 pengő, faragottfa 70—72 pengő köbméterenként ab raktár. Tüzifa változatlanul szilárd. Belföldi két éves hasáb bükküzifa 230—250 pengő, vegyes száraz hasábfa 220—230 pengő, egyéves fa, minőség szerint 195—200 pengő vagononként a feladóállomáson a termelőkkel való nagybani forgalomban, míg kisebb tételek megfelelően drágábbak.

*Már én is állítottam,
hogy a legjobb!*

Tillantin nál csávdzni a vetőmagot, mert bár tökéletesen megsemmisíti az üszöggombákat, a magvak csírázóképességére károsan nem hat, sőt serkenti és kikélsüket 100%-ig elősegíti

Pedig életem javán rézgáliccal csávdztam, de mert mással össze nem hasonlítottam, nem tudtam, hogy több kárt tett, mint hasznot.

Ma már tudom, hogy a rézgálic a csírázóképeséget rontja és hogy üszögelleni védőhatásában is megbízhatatlan.

Ma már én mondom, hogy önmagát károsítja meg az, aki rézgáliccal pácolja a vetőmagot!

Díjmentesen küldi az ismertető irodalmakat.

Mezőgazdasági R.-T.
Budapest, X., Hölgy-utca 14.

Egy-két diákot,

vagy **leánykát** vállal teljes ellátásra uri család.

Bpest, VI. Eötvös-u. 35. III. 19

Ékék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóékék, fűkaszálók

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Szakorvosi rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás

Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezetekben szerezhetők be!

★

Tartalékpénzek legelőnyösebben mint áruelőleg v. folyószámlabetétek a **HANGYA** központnál gyűmölcsöz-tethetők!

Idegen pénznemek vételi és eladási ára augusztus hó 27-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárjelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.90 (28.05); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Csehkorona 16.95 (17.03); szerb dinár 10 (10.06); francia frank 22.45 (22.65); lengyel zloty 64.10 (64.40);

román lei 3.49 (3.54); olasz lira 29.95 (30.20); osztrák schilling 80.65 (81) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.30 (23.40); ezüstkoronás 0.40 (0.44); régi ezüsförintos 1.12 (1.16); ezüst ötkoronás 2.20 (2.30) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **MAYER EMIL.**
KIADJA: **CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.**

Patkány-, egőirtő „RATINOL“

sváb, rusznai-, csótány-
irtószer,

biztos hatású irtószer, gyökereken irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

A „Baromfitömő készülék“ -kel

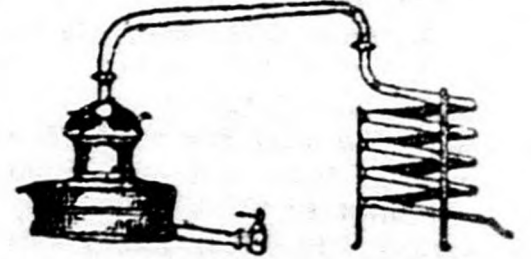

egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés, Nincs fölfázás, derékfájás és kézkisebés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült

Kérjen árjegyzéket.

Cím

**Kugler Sándor,
Makó.**

MÁTHÉ ANDRÁS

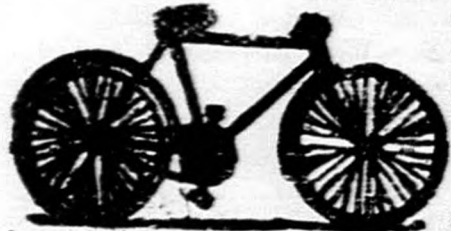
vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.

Legmodernebb pálinkafőző készülékek raktára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugattól B. villamossal.

Kérjen árajánlatot.

A „VASÁRNAP“ a falusi gazdák lapja!

A világot 32 év óta uraló eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat és Central Bobbin sütyesztős varrógépeket havi 20-24 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyereg, lánc, pedálokat nagybani gyári

áron szállítunk. — Külső gumi 6.50 pengőtől, belső gumi 2 10 P-től. **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár-nagykereskedők, Budapest, József-körút 41. 1000 képes árjegyzék ingyen.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrrel készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrrel, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb naplárkán szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműrészosztályánál.

A valóban egyetememes traktor futóhomokon is szánt, mindenütt mindent vontat hegyes vidéken úgy, mint síkon.

Valóban egyetememes traktor a

RAUPENSTOCK

Állami hozzájárulásban részesül.

Vezérképviselő:

Gazdaságberendező és Motoreke R.-T.

Budapest, VI., Országbíró-utca 33.

Telefon: L. 909-53., 909-54

Sürgőny cím: **DIPLINGS BUDAPEST.**